

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 27 päivänä elokuuta 2015

1085/2015

Laki

yksityisistä turvallisuuspalveluista

Annettu Helsingissä 21 päivänä elokuuta 2015

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tavoite ja soveltamisala

Tämän lain tavoitteena on yksityisten turvallisuuspalveluiden laadun ja luotettavuuden varmistaminen sekä viranomaisten ja yksityisten turvallisuuspalveluiden välisen yhteistyön edistäminen.

Tätä lakia sovelletaan vartioimisliiketoimintaan, järjestyksenvalvojatoimintaan ja turvasuojaustoimintaan (yksityiset turvallisuuspalvelut).

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *vartioimisliiketoiminnalla* ansiotarkoituksessa suoritettavaa, toimeksiantosopimukseen perustuvaa vartioimistehtävien hoitamista;

2) *vartioimistehtävällä* omaisuuden vartioimista, henkilön koskemattomuuden suojaamista sekä vartioimiskohteeseen tai toimek-

siantajaan kohdistuneen rikoksen paljastamista samoin kuin näiden tehtävien valvomista;

3) *myymälätarkkailulla* vartioimistehtävää, jossa vartioidaan myymälässä myytävää omaisuutta;

4) *henkivartijatehtävällä* vartioimistehtävää, jossa suojataan tietyn henkilön koskemattomuutta;

5) *arvokuljetustehtävällä* vartioimistehtävää, jossa vartioidaan kuljetettavana olevaa arvo-omaisuutta;

6) *vartijalla* henkilöä, joka turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan palveluksessa suorittaa vartioimistehtäviä;

7) *vartioimisalueella* vartioimistehtäviin liittyvää, toimeksiantosopimuksessa yksilöityä kiinteistöä, rakennusta, huonetta, rakennelmaa sekä muuta yleistä tai yksityistä paikkaa ja aluetta samoin kuin sen osaa;

8) *vartioimiskohteella* henkilöä, esinettä sekä muuta omaisuutta, jonka vartiointia toimeksiantosopimus koskee;

9) *teleskooppipatukalla* avattuna vähintään 45 senttimetriä ja enintään 70 senttimetriä pitkää patukkaa, joka voidaan kuljetusta varten painaa kokoon;

10) *järjestyksenvalvojatoiminnalla* järjestyksenvalvojien asettamista järjestyksenval-

vojan toimialueille ja järjestyksenvalvojien välittämistä;

11) *järjestyksenvalvontatehtävällä* järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämistä sekä rikosten ja onnettomuuksien estämistä järjestyksenvalvojan toimialueella;

12) *järjestyksenvalvojalla* henkilöä, jonka tehtävänä on turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan palveluksessa tai muutoin suorittaa järjestyksenvalvontatehtäviä;

13) *järjestyksenvalvojan toimialueella* aluetta, jolle järjestyksenvalvoja on asetettu;

14) *turvasuojaustehtävällä* rakenteellisen suojauksen tai sähköisten valvontajärjestelmien suunnittelemista, asentamista, korjaamista tai muuttamista sekä muiden turvallisuusjärjestelyjen suunnittelemista;

15) *hyväksymistä edellyttävällä turvasuojaustehtävällä* sähköisten ja mekaanisten lukitusjärjestelmien, murtohälytysjärjestelmien ja kulunvalvontajärjestelmien asentamista, korjaamista tai muuttamista niihin kuuluvaa kaapelointityötä lukuun ottamatta;

16) *turvasuojaustoiminnalla* ansiotarkoituksessa suoritettavaa, toimeksiantosopimuksen perustuvaa turvasuojaustehtävien hoitamista;

17) *turvasuojaajalla* turvasuojausliikkeen palveluksessa olevaa hyväksymistä edellyttäviä turvasuojaustehtäviä suorittavaa henkilöä;

18) *turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on voimassa oleva lupa tässä laissa luvanvaraiseksi säädetyn toiminnan harjoittamiseen;

19) *vastaavalla hoitajalla* turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan palveluksessa olevaa henkilöä, joka vastaa siitä, että luvan haltijan toimintaa tai liikettä hoidetaan tässä laissa olevien säännösten mukaisesti; palveluksessa olevaksi katsotaan myös turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijana oleva luonnollinen henkilö;

20) *toimipaikalla* rakennusta, rakennelmaa, huonetta ja muuta tilaa, jota turvallisuusalan elinkeinoluvan haltija käyttää asiakaspalveluun, hälytysten vastaanottamiseen tai sisäiseen hallintoon; sekä

21) *päätoimipaikalla* toimipaikkaa, josta turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan toimintaa pääasiallisesti harjoitetaan tai on tarkoitus harjoittaa.

2 luku

Vartioimisliiketoiminta

3 §

Luvanvaraisuus

Vartioimisliiketoimintaa saa harjoittaa elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain (122/1919) 1 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on saanut siihen tässä laissa tarkoitetun luvan (*turvallisuusalan elinkeinolupa*).

Turvallisuusalan elinkeinoluvasta säädetään tarkemmin jäljempänä 6 luvussa.

4 §

Vartijan tehtävät ja toimialue

Vartijan tehtävänä on suorittaa vartioimistehtäviä vartioimisalueella.

Erillisen omaisuuden vartiointia, henkilön koskemattomuuden suojaamista tai rikoksen paljastamista koskevaa vartioimistehtävää vartija voi suorittaa myös muualla kuin vartioimisalueella.

5 §

Suhde viranomaistoimintaan

Vartioimisliiketoiminnassa ei saa ottaa vastaan toimeksiantoa, joka sisältää sitoumuksen ylläpitää yleistä järjestystä ja turvallisuutta. Vartioimisliiketoiminnassa tai vartioimistehtävässä ei saa vaikeuttaa yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämistä taikka rikosten ennalta estämistä, paljastamista, selvittämistä tai syyteharkintaan saatamista.

Jos vartija on vartioimistehtävässä saanut tietoonsa rikoslain (39/1889) 15 luvun 10 §:n 1 momentissa mainitun jo tehdyn rikoksen, hänen on viipymättä ilmoitettava siitä poliisille. Ilmoitusvelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos vartijan täytyisi antaa ilmi joku mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettu.

6 §

Vartioimistehtävissä noudatettavat yleiset periaatteet

Vartioimistehtävissä on toimittava oikein ja tasapuolisesti sekä sovinnollisuutta edistäen.

Vartioimistehtävät on suoritettava aiheuttamatta suurempaa vahinkoa tai haittaa kuin on välttämätöntä tehtävien suorittamiseksi. Vartioimistehtävissä ei saa puuttua kenenkään oikeuksiin enempää kuin tehtävien suorittamiseksi on välttämätöntä. Tehtäviin liittyvien toimenpiteiden on oltava perusteltuja suhteessa tehtävien tärkeyteen ja kiireellisyyteen sekä tilanteeseen kokonaisuutena.

7 §

Toimenpiteen perusteen ilmoittaminen

Vartijan on vartioimistehtävässä ilmoitettava henkilöön kohdistuvan toimenpiteen peruste toimenpiteen kohteena olevalle tai tämän edustajalle, jollei se ole mahdotonta tämän tilan tai muiden olojen vuoksi.

Toimenpiteen kohde tai tämän edustaja on tarvittaessa ohjattava ottamaan yhteyttä vastaavaan hoitajaan toimenpiteen oikeellisuuden toteamiseksi. Samalla on yhteydenottoa varten kerrottava vastaavan hoitajan nimi ja yhteystiedot.

8 §

Tapahtumailmoitus

Poliisin suorittaman viranomaisvalvonnan, toimenpiteiden kohteena olevien henkilöiden oikeusturvan sekä toimeksiantajien tietojensaantioikeuden turvaamiseksi vartijan tulee heti laatia vartioimistehtävissä havaituista kiinniottamiseen tai voimakeinojen käyttöön johtaneista tapahtumista kirjallinen selvitys (*tapahtumailmoitus*). Tapahtumailmoituksesta tulee käydä ilmi vartijan kyseiseen tapahtumaan liittyvät havainnot ja toimenpiteet. Toimenpiteiden kohteena olleiden sukunimi, etunimet, henkilötunnus ja osoitetiedot saadaan kirjata tapahtumailmoitukseen.

Turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan on säilytettävä tapahtumailmoitukset kahden vuoden ajan niiden laatimispäivän kalenteri-

vuoden päättymisen jälkeen, jonka jälkeen henkilötietoja sisältävät tapahtumailmoitukset on viipymättä ja viimeistään kuukauden kuluessa hävitettävä. Tapahtumailmoitukset on säilytettävä siten järjestettyinä, että kuhunkin toimeksiantoon liittyvät ilmoitukset ovat viivytyksettä esitettävissä. Jos tietojen tallettamisessa käytetään automaattista tietojenkäsittelyä, valvonnassa tarvittavien tietojen on oltava saatavina selväkielisinä.

Toimeksiantajalla ja 84 §:n 2 momentissa tarkoitetulla valvontaviranomaisella on oikeus saada jäljennös tapahtumailmoituksesta. Jos vartija vapauttaa kiinni ottamansa henkilön 16 §:n 2 momentin mukaisesti, tapahtumailmoitus on viipymättä toimitettava rikoksen tapahtumapaikan poliisilaitokselle.

9 §

Salassapitovelvollisuus

Turvallisuusalan elinkeinolupaa edellyttävän toiminnan harjoittaja, vastaava hoitaja tai vartija ei saa oikeudettomasti ilmaista eikä käyttää omaksi tai toisen hyödyksi taikka toista vahingoittaakseen, mitä hän vartioimistehtävässään on saanut tietää toimeksiannon osapuolen tai työnantajansa salassa pitämistä tai salassa pidettäväksi säädetystä turvallisuusjärjestelystä, liike- tai ammattisalaisuudesta taikka henkilön yksityiselämän piiriin kuuluvista seikoista.

Oikeudettomana ilmaisemisena ei pidetä tietojen ilmaisemista poliisimiehelle rikoksen paljastamiseksi tai selvittämiseksi.

Salassapitovelvollisuus säilyy tehtävän päätyttyä.

10 §

Vartijaksi hyväksyminen

Vartijaksi voidaan hyväksyä se, joka:

- 1) on täyttänyt 18 mutta ei 68 vuotta;
- 2) on hyväksytysti suorittanut sisäministeriön asetuksella säädetty vaatimukset täyttävän, ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain (630/1998) mukaisen turvallisuusalan tai sitä vastaavan perustutkinnon osan, joka sisältää ainakin vartiointialaan, vartiomisliiketoimintaan, vartijan oikeuksiin ja velvollisuuksiin sekä vartijan tehtäviin liittyvät opetusaiheet sisältävän koulutuksen taikka

ammattillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) mukaisen vartijan tai sitä vastaavan ammattitutkinnon osat, jotka sisältävät edellä mainitut opetusaiheet sisältävän koulutuksen (*vartijan peruskoulutus*); sekä

3) tunnetaan rehelliseksi ja luotettavaksi ja on henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan sopiva vartijaksi.

Vartijaksi hyväksyy hakijan kotikunnan poliisilaitos. Vartijaksi hyväksymisen johdosta aikaisempi voimassa oleva vartijaksi hyväksyminen raukeaa.

Vartijan peruskoulutusta vastaavan aikaisemman koulutuksen suorittanut voidaan 10 §:n 1 momentin 2 kohdan estämättä hyväksyä vartijaksi uudelleen hänen hakiessaan vartijaksi hyväksymistä kolmen kuukauden kuluessa aikaisemman vartijaksi hyväksymisen päättymisestä.

Vartijaksi hyväksyminen on voimassa enintään viisi vuotta. Se on kuitenkin voimassa enintään siihen saakka, kun vartija täyttää 68 vuotta.

11 §

Vartijaksi hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen

Hakijan kotikunnan poliisilaitos voi erityisesti syystä liittää vartijaksi hyväksymiseen koulutuksesta, henkilökohtaisista ominaisuuksista ja muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia tai vartioimistehtävää koskevia ehtoja ja rajoituksia. Vartijan kotikunnan poliisilaitos voi muuttaa vartijaksi hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia vartijan saamassa koulutuksessa, henkilökohtaisissa ominaisuuksissa tai muissa vastaavissa seikoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

12 §

Väliaikaiseksi vartijaksi hyväksyminen

Se, joka ei ole saanut vartijan peruskoulutusta, voidaan 10 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa säädettyjen edellytysten täytyessä hyväksyä toimimaan vartijana enintään neljä kuukautta (*väliaikainen vartija*), jos hän on hyväksytysti suorittanut sisäministeriön asetuksella säädetty vaatimukset täyttävän, am-

matillisesta peruskoulutuksesta annetun lain mukaisen turvallisuusalan tai sitä vastaavan perustutkinnon osan tai ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaisen vartijan tai sitä vastaavan ammattitutkinnon osan, joka sisältää perustiedot 10 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista opetusaiheista (*väliaikaisen vartijan koulutus*).

Väliaikaiseksi vartijaksi voidaan hyväksyä myös 10 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa säädetty edellytykset täyttävä henkilö, joka ei ole suorittanut tämän pykälän 1 momentissa mainittua väliaikaisen vartijan koulutusta, jos henkilö on siirtynyt turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan palvelukseen työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 10 §:ssä tarkoitetun liikkeen luovutuksen yhteydessä. Henkilöllä on tällöin oikeus toimia väliaikaisena vartijana vain liikkeen luovutusta koskevan toimeksiannon mukaisissa tehtävissä. Väliaikaiseksi vartijaksi tämän momentin nojalla hyväksytyllä ei vartioimistehtävässä ole jäljempänä 15—17 §:ssä säädettyjä oikeuksia.

Väliaikaiseksi vartijaksi hyväksyy hakijan kotikunnan poliisilaitos. Poliisilaitos voi erityisesti syystä liittää väliaikaiseksi vartijaksi hyväksymiseen 11 §:ssä tarkoitettuja ehtoja ja rajoituksia.

13 §

Vartijaksi hyväksymistä koskeva hakemus ja päätös

Vartijaksi hyväksymistä koskeva hakemus on jätettävä henkilökohtaisesti poliisilaitokselle. Hakemus voidaan jättää myös muulle kuin hakijan kotikunnan poliisilaitokselle.

Jos vartijaksi hyväksyminen myönnetään hakemuksen mukaisesti, hakijalle ei anneta erillistä päätöstä eikä valitusosoitusta.

14 §

Vartijakortti

Vartijan kotikunnan poliisilaitos antaa vartijaksi hyväksytylle vartijakortin. Vartijan on pidettävä kortti vartioimistehtävissä mukana ja esitettävä se pyydettyä vartijan toimenpiteen kohteelle, toimeksiantajan edustajalle, vartijan työnantajalle sekä 84 §:ssä tarkoitettua valvontaviranomaisen edustajalle. Poliisin tarvittaessa antama todistus vartijaksi hyväk-

symisestä toimii vartijakorttina ennen varsinaisen vartijakortin luovuttamista vartijalle.

Vartijan on viipymättä haettava kotikuntansa poliisilaitokselta vartijakortin kaksoiskappaletta, jos:

- 1) hänen henkilötietonsa ovat muuttuneet;
- 2) vartija on suorittanut hyväksytysti 18 §:n 2 momentissa säädetyn koulutuksen tai koira vartijan ohjauksessa 21 §:ssä tarkoitettua tottelevaisuustarkastuksen, eikä kyseisiä tietoja ole merkitty vartijakortille; tai
- 3) kortti on kadonnut tai turmeltunut.

Vartijakortti on heti luovutettava poliisille, jos vartijaksi hyväksyminen on peruutettu tai vartijalle luovutetaan uusi vartijakortti aikaisempaan korttiin merkityn hyväksymisen voimassaoloaikana.

15 §

Vartijan oikeus vartioimisalueelle pääsyn estämiseen ja alueelta poistamiseen

Vartijalla on oikeus estää henkilön pääsyn vartioimisalueelle tai poistaa hänet sieltä, jos:

- 1) henkilön voidaan hänen lausumiensa uhkausten tai muun käyttäytymisensä perusteella todennäköisin perustein epäillä syyllistyneen vartioimisalueella olevaan omaisuuteen tai toimeksiantajan tai tämän palveluksessa olevan henkilön henkeen, terveyteen tai vapauteen kohdistuvaan rikokseen; tai

- 2) on ilmeistä, ettei henkilöllä toimeksiantajan asettamien ehtojen perusteella ole oikeutta oleskella vartioimisalueella.

Vartijalla ei ole oikeutta estää henkilön pääsyä vartioimisalueelle tai poistaa häntä sieltä, jos vartioimisaluetta on pidettävä järjestyslain (612/2003) 2 §:n 1 a alakohdassa tarkoitettuna paikkana.

16 §

Vartijan kiinniotto-oikeus ja oikeus turvallisuustarkastukseen

Vartijalla on vartioimistehtävää suorittaessaan oikeus ottaa kiinni verekseltä tai pakenevasta tavattu rikoksesta epäilty, jos rikoksesta saattaa seurata vankeutta tai jos rikos on lievä pahoinpitely, näpistys, lievä kavallus, lievä luvaton käyttö, lievä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus, lievä vahingonteko tai lievä petos. Vartija saa ottaa kiinni myös sen,

joka on viranomaisen antaman etsintäkuulutuksen mukaan pidätettävä tai vangittava.

Kiinniotettu on viipymättä luovutettava poliisille. Jos poliisille luovuttaminen ei kohtuullisessa ajassa ole mahdollista, vartija voi kuitenkin poliisimiehen ja kiinniotetun suostumuksella jättää kiinniotetun luovuttamatta poliisille ja vapauttaa tämän viipymättä, jos rikoksesta voi seurata vain sakkoa ja jos kiinniotetun henkilöllisyys on tunnettu tai kiinniotettu suostuu esittämään vartijalle henkilöllisyytensä selvittämiseksi tarpeelliset tiedot.

Vartijalla on kiinniotto-oikeutta käyttäessään oikeus tarkastaa kiinniotettu ja hänen mukanaan olevat tavarat sen varmistamiseksi, ettei kiinniotetulla ole hallussaan esineitä tai aineita, joilla hän voi aiheuttaa vaaraa itselleen tai muille. Vartijalla on oikeus ottaa pois tarkastuksessa tavatut vaaralliset esineet tai aineet. Pois otetut esineet tai aineet on luovutettava viipymättä poliisille tai, jos kiinniotettua ei luovuteta poliisille, annettava vapauttamisen yhteydessä takaisin kiinniotetulle, jollei siihen ole lain mukaan estettä.

17 §

Voimakeinojen käyttö

Jos henkilö koettaa vastarintaa tekemällä välttää pääsyn estämisen, poistamisen, kiinniottamisen tai turvallisuustarkastuksen suorittamisen taikka pakenee kiinni ottamista, vartijalla on oikeus käyttää sellaisia henkilön pääsyn estämiseksi, poistamiseksi tai kiinniottamiseksi taikka turvallisuustarkastuksen suorittamiseksi tarpeellisia voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina, kun otetaan huomioon henkilön käyttäytyminen, tehtävän tärkeys ja kiireellisyys, vastarinnan vaarallisuus ja muut olosuhteet.

Vastuuvapausperusteesta ja rangaistusvastuun lievennyksestä voimakeinojen käytön liioittelussa säädetään rikoslain 4 luvun 6 §:n 3 momentissa ja 7 §:ssä.

18 §

Voimankäyttövälineet ja niiden kantaminen

Vartijalle sallitut voimankäyttövälineet ovat ampuma-asettain (1/1998) 2 §:ssä tarkoi-

tettu ampuma-ase ja mainitun lain 11 §:ssä tarkoitettu kaasusumutin, käsiraudat, enintään 70 senttimetriä pitkä patukka ja teleskooppipatukka.

Voimankäyttövälineitä saa kantaa ainoastaan vartija, joka on saanut voimankäyttövälineiden käyttäjäkoulutuksen. Vartija ei saa vartioimistehtävissä tarpeettomasti kantaa voimankäyttövälineitä. Väliaikainen vartija ei saa työssään kantaa voimankäyttövälineitä.

Vartioimisliiketoimintaa harjoittavan turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan, jonka palveluksessa olevat vartijat kantavat vartioimistehtävissä voimankäyttövälineitä, on järjestettävä vähintään kerran vuodessa vartijoilleen voimankäyttövälineiden kertauskoulutus tai valvottava, että vartija muutoin suorittaa kyseisen kertauskoulutuksen.

Voimankäyttövälineitä saa kantaa ja käyttää ainoastaan vartija, joka on suorittanut voimankäyttövälineiden kertauskoulutuksen. Kertauskoulutusta ei kuitenkaan edellytetä sinä vuonna, jolloin vartijan peruskoulutus on suoritettu.

19 §

Ampuma-aseen kantaminen

Ampuma-asetta saa kantaa vain henkivartija- tai arvokuljetustehtävissä sekä huomattavan yleisen edun kannalta merkittävän vartioimisalueen vartioinnissa, jos tehtävän suorittaminen olosuhteiden johdosta sitä välttämättä edellyttää.

Ampuma-asetta saa kantaa ainoastaan vartija, joka on osoittanut vuosittain, että hänellä on riittävä ampuma-aseen käsittelytaito ja ampumistaito.

Jos vartija on vartioimistehtävässä käyttänyt ampuma-asetta, turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan on viivytyksettä ilmoitettava siitä aseenkäyttöpaikan poliisilaitokselle.

20 §

Voimankäyttövälineiden kantamistapa

Vartijan on kannettava voimankäyttövälineitä asunsa alla siten, että ne eivät ole muiden havaittavissa.

Jos voimankäyttövälineiden kantaminen

vartijan asun alla ei ole mahdollista, niitä saadaan, ampuma-asetta lukuun ottamatta, kantaa asuun kuuluvissa suljettavissa taskuissa tai vyöhön kiinnitettävissä tai asuun kuuluvissa umpikoteloissa. Patukkaa saadaan kuitenkin kantaa siltä osin näkyvissä kuin sen kantaminen asun alla tai umpikotelossa ei sen koon vuoksi ole mahdollista. Ampuma-asetta saa kantaa muiden havaittavissa olevalla tavalla vain, jos tehtävä tai tilanteen vaarallisuus poikkeuksellisesti sitä edellyttää.

Jos vartioimistehtävässä käytetään muuta kuin vartijan asua, kaikkia voimankäyttövälineitä on kannettava asun alla siten, etteivät ne ole muiden havaittavissa.

21 §

Koiran mukana pitäminen

Jos koiran pitäminen vartioimistehtävässä on tarpeen, vartija saa pitää tehtävissä mukanaan koiraa, joka on hänen ohjauksessaan hyväksytysti suorittanut Poliisiammattikorkeakoulun asettamat vaatimukset täyttävän tottelevaisuustarkastuksen. Lisäksi edellytetään, että koira:

- 1) on vähintään kaksi mutta enintään 10 vuotta vanha;
- 2) on rekisteröity ja tunnistusmerkitty siten, että se on luotettavasti yksilöitävissä;
- 3) on hänen hallittavissaan; sekä
- 4) ei ole ominaisuuksiltaan osoittautunut sopimattomaksi vartioimistehtävissä mukana pidettäväksi.

Vartija saa pitää 1 momentissa säädetyt edellytykset täyttävää koiraa mukanaan vartioimistehtävässä kaksi vuotta 1 momentissa tarkoitettua hyväksymisestä.

Väliaikainen vartija ei saa pitää mukanaan koiraa.

22 §

Vartijan asun käyttäminen

Vartijan on vartioimistehtävissä oltava pukeutunut vartijan asuun. Saman vartioimisliikkeen palveluksessa olevien, samanlaisia tehtäviä suorittavien vartijoiden on oltava pukeutuneita yhdenmukaisesti.

Jos tehtävä sitä edellyttää, vartija saa käyttää myymälätarkkailussa ja muissa vastaavissa rikosten paljastamiseen liittyvissä tehtävissä sekä henkivartijatehtävissä ja arvokuljetustehtävissä muuta kuin vartijan asua.

Vartijan asua saa käyttää vain vartija vartiointitehtävissä. Vastaavan hoitajan päätöksellä voi turvallisuusalan elinkeinoluvan palveluksessa oleva vartijaksi hyväksytty kuitenkin käyttää vartijan asua myös muulloin turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijaa edustettaessa ja muu henkilö teatteri- tai muissa vastaavissa esityksissä. Vartijan asusta tulee huolehtia siten, etteivät siihen kuuluvat asusteet joudu asiattomien haltuun.

23 §

Vartijan asu

Vartijan asun tulee olla siisti ja asianmukainen. Vartija tulee tunnistaa asustaan vartijaksi. Vartijan asusta on käytävä ilmi, minkä turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan palveluksessa vartija on.

Vartijan asun sekä asussa käytettävien merkkien ja tekstien on erotuttava selvästi poliisin, rajavartiolaitoksen, Tullin, Rikosseuraamuslaitoksen ja pelastushallinnon käytössä olevista virkapuvuista ja sotilaspuvuista sekä niissä käytettävistä virallisista merkeistä ja teksteistä.

Poliisihallitus voi kieltää asun, merkin tai tekstin käyttämisen, jollei se ole tämän lain tai tämän lain nojalla annetun sisäministeriön asetuksen mukainen.

3 luku

Järjestyksenvalvojatoiminta

24 §

Luvanvaraisuus

Ansiotarkoituksessa tapahtuvaa, toimeksiantosopimukseen perustuvaa järjestyksenvalvojatoimintaa saa harjoittaa elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain 1 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on saanut siihen turvallisuusalan elinkeinoluvan.

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen siinä tarkoitettua järjestyksenvalvojatoimintaa saa ilman turvallisuusalan elinkeinolupaa harjoittaa 26 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettussa yleisessä kokouksessa tai yleisötilaisuudessa.

25 §

Järjestyksenvalvojan tehtävät ja toimialue

Järjestyksenvalvojan tehtävänä on suorittaa järjestyksenvalvontatehtävää 26 tai 28 §:ssä tarkoitettulla toimialueella.

Järjestyksenvalvojan on noudatettava poliisin sekä pelastus- ja muiden viranomaisten toimivaltansa rajoissa antamia käskyjä ja määräyksiä.

Järjestyksenvalvojaksi saadaan asettaa vain henkilö, jolla on poliisin myöntämä voimassa oleva hyväksyminen järjestyksenvalvojaksi.

26 §

Järjestyksenvalvojan asettaminen

Järjestyksenvalvoja voi asettaa:

1) yleisen kokouksen ja yleisötilaisuuden järjestäjä kokoontumislaissa (530/1999) tarkoitettuun yleiseen kokoukseen tai yleisötilaisuuteen;

2) yksityistilaisuuden järjestäjä yksityistilaisuuteen;

3) leirintäalueen pitäjä ulkoilulaissa (606/1973) tarkoitettulle leirintäalueelle;

4) aluksen päällikkö merilain (674/1994) 15 luvussa tarkoitettulle matkustajien kuljettamista suorittavalle alukselle;

5) majoitus- ja ravitsemistoiminnan harjoittaja majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetussa laissa (308/2006) tarkoitettuun majoitus- ja ravitsemisliikkeeseen; sekä

6) yliopisto ja ammattikorkeakoulu yliopistolaissa (558/2009) tarkoitettuna yliopiston ja ammattikorkeakoululaissa (932/2014) tarkoitettuna ammattikorkeakoulun toimipaikkana.

Järjestyksenvalvoja voidaan asettaa myös 1 momentissa tarkoitettuna yleisötilaisuuden, leirintäalueen, aluksen ja majoitus- ja ravitsemisliikkeen välittömään läheisyyteen sekä yleisen kokouksen tai yleisötilaisuuden jär-

jestämiseksi tarvittaville paikoitusalueille ja niille johtaville tiealueille sekä muille vastaaville tilaisuuden järjestämiseen liittyville alueille. Järjestyksenvalvojan toimialuetta ei tule kuitenkaan asettaa laajemmaksi kuin se järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi on välttämätöntä.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun alueen tai 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun liikkeen sijaintipaikan poliisilaitos voi määrätä toiminnanharjoittajan asettamaan alueelle tai liikkeeseen riittävän määrän järjestyksenvalvojia, jos siihen on järjestyksen ja turvallisuuden säilymiseksi erityinen syy.

Järjestyksenvalvontatehtäviä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tilaisuuksissa saa suorittaa vain turvallisuusalan elinkeinoluvan haltija tai tämän palveluksessa oleva järjestyksenvalvoja.

27 §

Lisäedellytykset järjestyksenvalvojana toimimiselle

Jos järjestyksenvalvojan tehtävä tai työturvallisuus sitä vaatii, toimialueen poliisilaitos voi edellyttää, että 26 §:ssä tarkoitetuissa tilaisuuksissa, alueilla tai paikoissa järjestyksenvalvojana saa toimia vain 35 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun koulutuksen lisäksi Poliisihallituksen määrittämät vaatimukset täyttävän voimankäytön lisäkoulutuksen (*järjestyksenvalvojan voimankäytön lisäkoulutus*) hyväksytysti suorittanut.

28 §

Järjestyksenvalvojan asettaminen poliisin tai rajavartiolaitoksen avuksi

Jos järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen ei muulla tavalla ole tarkoituksenmukaista sekä järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen sitä perustellusta syystä edellyttää, alueen tai paikan tai kulkuneuvon lähtöpaikan poliisilaitos voi lisäksi antaa luvan asettaa järjestyksenvalvojia poliisin tai rajavartiolaitoksen avuksi:

1) terveyden- tai sosiaalihuollon toimipisteeseen koulukoteja tai lastensuojelulaitoksia

lukuun ottamatta terveyden- tai sosiaalihuollon toimipisteen haltijan hakemuksesta;

2) Kansaneläkelaitoksen toimipisteeseen Kansaneläkelaitoksen hakemuksesta;

3) työ- ja elinkeinotoimistoon työ- ja elinkeinotoimiston hakemuksesta;

4) kauppakeskukseen kauppakeskuksen haltijan hakemuksesta;

5) liikenneasemalle liikenneaseman haltijan hakemuksesta;

6) satamaan sataman haltijan hakemuksesta;

7) lentopaikkaan lentopaikan haltijan hakemuksesta; tai

8) joukkoliikenteen kulkuneuvon kulkuneuvon haltijan hakemuksesta.

Järjestyksenvalvojen asettamiseen oikeutavassa luvassa järjestyksenvalvojen toimialue on rajattava siinä tarkoitettuun paikkaan tai kulkuneuvon ja tarvittaessa sen välittömään läheisyyteen.

Lupa järjestyksenvalvojen asettamiseen on voimassa enintään viisi vuotta. Lupa voidaan liittää järjestyksenvalvojen koulutukseen, voimankäyttövälineiden kantamiseen, toimialueeseen sekä sijoitteluun ja lukumäärään liittyviä ehtoja. Luvan myöntänyt poliisilaitos voi tarvittaessa peruuttaa luvan sekä muuttaa luvan ehtoja tai voimassaoloaikaa sellaisten olosuhteiden muutosten vuoksi, joilla on olennaisia vaikutuksia toimialueen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiselle.

Järjestyksenvalvontatehtäviä tässä pykälässä tarkoitetuilla alueilla ja paikoissa saa suorittaa vain turvallisuusalan elinkeinoluvan haltija tai tämän palveluksessa oleva 35 §:ssä säädetty edellytykset täyttävä järjestyksenvalvoja, joka on hyväksytysti suorittanut 10 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun koulutuksen tai jolla on voimassa oleva hyväksyntä vartijaksi ja joka ei ole täyttänyt 68 vuotta.

29 §

Toiminnassa noudatettavat periaatteet

Järjestyksenvalvojan on toiminnassaan asetettava etusijalle sellaiset toimenpiteet, jotka edistävät yleisön turvallisuutta.

Järjestyksenvalvojan on toimittava asiallisesti ja tasapuolisesti sekä sovinallisuutta edistäen. Järjestyksenvalvojan tulee ensisijai-

sesti neuvoin ja kehotuksin ylläpitää järjestystä ja turvallisuutta toimialueellaan.

Järjestyksenvalvojan toimenpiteet on suoritettava aiheuttamatta suurempaa vahinkoa tai haittaa kuin on välttämätöntä tehtävän suorittamiseksi. Toimenpiteiden on oltava perusteltuja suhteessa järjestyksenvalvojan tehtävään ja toimenpiteillä tavoiteltavaan etuun.

30 §

Järjestyksenvalvojan ilmoitusvelvollisuus ja velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin

Järjestyksenvalvojan on viipymättä ilmoitettava tietoonsa tulleista turvallisuutta ilmeisesti vaarantavista seikoista tilaisuuden järjestäjälle tai alueen haltijalle ja ryhdyttävä heti toimenpiteisiin yleisön varoittamiseksi ja ohjaamiseksi pois vaara-alueelta sekä vaaran aiheuttajan poistamiseksi tai muihin turvallisuuden säilyttämiseksi kiireellisiin toimenpiteisiin.

Jos tilaisuuden järjestäjän tai alueen haltijan ja järjestyksenvalvojan toimenpiteet vaaran estämiseksi eivät ole olleet riittäviä, järjestyksenvalvojan on ilmoitettava turvallisuutta vaarantavista seikoista poliisille ja tarpeen vaatiessa pelastusviranomaiselle.

Jos järjestyksenvalvoja on järjestyksenvalvontatehtävässä saanut tietoonsa rikoslain 15 luvun 10 §:n 1 momentissa mainitun jo tehdyn rikoksen, hänen on viipymättä ilmoitettava siitä poliisille. Ilmoitusvelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos järjestyksenvalvojan täytyisi antaa ilmi joku mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettuista.

31 §

Toimenpiteen perusteen ilmoittaminen

Järjestyksenvalvojan on järjestyksenvalvontatehtävässä ilmoitettava henkilöön kohdistuvan toimenpiteen peruste toimenpiteen kohteena olevalle tai tämän edustajalle, jolle se ole mahdotonta tämän tilan tai muiden olojen vuoksi.

Jos järjestyksenvalvoja toimii turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan palveluksessa, toimenpiteen kohde tai tämän edustaja on tarvittaessa ohjattava ottamaan yhteyttä vas-

taavaan hoitajaan toimenpiteen oikeellisuuden toteamiseksi. Samalla on yhteydenottoa varten kerrottava vastaavan hoitajan nimi ja yhteystiedot.

32 §

Sivullisten ja ympäristön turvaaminen

Järjestyksenvalvojan on valvottava, ettei tilaisuudesta aiheudu vaaraa eikä kohtuutonta häiriötä sivullisille, liikenteelle taikka kotirauhalle. Järjestyksenvalvojan tulee toimialueellaan myös valvoa, ettei toisten omaisuutta vahingoiteta eikä aiheuteta ympäristölle muuta vahinkoa kuin mitä voidaan pitää hyväksyttävänä tilaisuuden tarkoitus ja muut olosuhteet huomioon ottaen.

Järjestyksenvalvojan on viipymättä ilmoitettava tietoonsa tulleista 1 momentissa tarkoitetuista seikoista tilaisuuden järjestäjälle tai alueen haltijalle sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vaaran, häiriön tai vahingon estämiseksi.

Jos tilaisuuden järjestäjän tai alueen haltijan ja järjestyksenvalvojan toimenpiteet 1 momentissa tarkoitettua vaaran, häiriön tai vahingon estämiseksi eivät ole olleet riittäviä, järjestyksenvalvojan on ilmoitettava vaarasta, häiriöstä tai vahingosta poliisille ja tarpeen vaatiessa pelastusviranomaiselle.

33 §

Tapahtumailmoitus

Poliisin suorittaman viranomaisvalvonnan, toimenpiteiden kohteena olevien henkilöiden oikeusturvan sekä toimeksiantajien tietojenssantioikeuden turvaamiseksi järjestyksenvalvojan tulee heti laatia järjestyksenvalvoja-tehtävissä havaituista kiinniottamiseen tai voimakeinojen käyttöön johtaneista tapahtumista kirjallinen selvitys (*tapahtumailmoitus*). Tapahtumailmoituksesta tulee käydä ilmi järjestyksenvalvojan kyseiseen tapahtumaan liittyvät havainnot ja toimenpiteet. Toimenpiteiden kohteena olleiden sukunimi, etunimet, henkilötunnus ja osoitetiedot saadaan kirjata tapahtumailmoitukseen.

Turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan, muun järjestyksenvalvojia välittävän, järjes-

tyksensvalvojapalveluja toimittavan sekä järjestyksensvalvojan työnantajan on säilytettävä tapahtumailmoitukset kahden vuoden ajan niiden laatimispäivän kalenterivuoden päättymisen jälkeen, jonka jälkeen henkilötietoja sisältävät tapahtumailmoitukset on viipymättä ja viimeistään kuukauden kuluessa hävitettävä. Tapahtumailmoitukset on säilytettävä siten järjestettyinä, että kuhunkin toimeksiantoon liittyvät ilmoitukset ovat viivyttyä esitettävissä. Jos tietojen tallettamisessa käytetään automaattista tietojenkäsittelyä, valvonnassa tarvittavien tietojen on oltava saatavina selväkielisinä.

Toimeksiantajalla ja 84 §:n 2 momentissa tarkoitettulla valvontaviranomaisella on oikeus saada jäljennös tapahtumailmoituksesta. Jos järjestyksensvalvoja vapauttaa kiinni ottamansa henkilön 45 §:n 2 momentin mukaisesti, tapahtumailmoitus on viipymättä toimitettava rikoksen tapahtumapaikan poliisilaitokselle.

34 §

Salassapitovelvollisuus

Turvallisuusalan elinkeinolupaa edellyttävän toiminnan harjoittaja, vastaava hoitaja tai järjestyksensvalvoja ei saa oikeudettomasti ilmaista eikä käyttää omaksi tai toisen hyödyksi taikka toista vahingoittaakseen, mitä hän järjestyksensvalvontatehtävässään on saanut tietää toimeksiannon osapuolen, työnantajansa, toimialueensa haltijan tai tilaisuuden järjestäjän salassa pitämistä tai salassa pidettäväksi säädettyistä turvallisuusjärjestelyistä, liike- tai ammattisalaisuudesta taikka yksityiselämän piiriin kuuluvista seikoista.

Oikeudettomana ilmaisemisena ei pidetä tietojen ilmaisemista poliisimiehelle rikoksen paljastamiseksi tai selvittämiseksi.

Salassapitovelvollisuus säilyy tehtävän päätyttyä.

35 §

Järjestyksensvalvojen hyväksyminen

Järjestyksensvalvojen voidaan hyväksyä se, joka:

- 1) on täyttänyt 18 vuotta;

- 2) tunnetaan rehelliseksi ja luotettavaksi ja on henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan tehtävään sopiva;

- 3) on hyväksytysti suorittanut sisäministeriön asetuksella säädetyt vaatimukset täyttävän koulutuksen, joka sisältää ainakin järjestyksensvalvojen toimintaan, järjestyksensvalvojen tehtäviin sekä järjestyksensvalvojen oikeuksiin ja velvollisuuksiin liittyvät opetusaiheet (*järjestyksensvalvojen peruskoulutus*); sekä

- 4) on hyväksytysti suorittanut aikaisintaan kuusi kuukautta ennen uuden hyväksymisen hakemista Poliisihallituksen määrittämät vaatimukset täyttävän kertauskoulutuksen (*järjestyksensvalvojen kertauskoulutus*), jos järjestyksensvalvojen hyväksymistä hakeva on jo aikaisemmin hyväksytty järjestyksensvalvojen 3 kohdan perusteella.

Järjestyksensvalvojen peruskoulutusta vastaavan aikaisemman koulutuksen suorittanut voidaan 1 momentin 3 kohdan estämättä hyväksyä järjestyksensvalvojen uudelleen hänen hakiessaan järjestyksensvalvojen hyväksymistä ennen aikaisemman järjestyksensvalvojen hyväksymisen päättymistä. Hyväksymisen edellytyksenä on tällöinkin, että hakija on suorittanut hyväksytysti järjestyksensvalvojen kertauskoulutuksen.

Järjestyksensvalvojen hyväksyy hakijan kotikunnan poliisilaitos. Järjestyksensvalvojen hyväksymisen johdosta aikaisempi voimassa oleva järjestyksensvalvojen hyväksyminen raukeaa.

Järjestyksensvalvojen hyväksyminen on voimassa enintään viisi vuotta.

36 §

Järjestyksensvalvojen hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen

Hakijan kotikunnan poliisilaitos voi erityisesti syytä liittää järjestyksensvalvojen hyväksymiseen koulutuksesta, henkilökohtaisista ominaisuuksista ja muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia sekä järjestyksensvalvontatehtäviä koskevia ehtoja ja rajoituksia. Järjestyksensvalvojen kotikunnan poliisilaitos voi muuttaa hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia järjestyksensvalvojen koulutuksessa, henkilökohtaisissa oimi-

naisuuksissa tai muissa vastaavissa seikoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

37 §

Tilapäiset järjestyksenvalvojat

Tilaisuuden laajuus ja luonne huomioon ottaen tilaisuuden toimeenpanopaikan poliisilaitos voi erityisestä syystä hyväksyä järjestyksenvalvojaksi kokoontumislain mukaiseen yksittäiseen tilaisuuteen tai saman järjestäjän samassa paikassa järjestämiin samanluonteisiin tilaisuuksiin enintään neljäksi kuukaudeksi yhden vuoden aikana henkilön, joka täyttää pelkästään 35 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetty edellytykset. Tällaisella järjestyksenvalvojalla ei ole 42 §:n 2 momentissa ja 43 §:ssä säädettyjä toimivaltuuksia.

Tilaisuudessa, johon asetetaan tässä pykälässä tarkoitettu järjestyksenvalvoja, tulee aina olla myös riittävä määrä järjestyksenvalvojan peruskoulutuksen tai sitä vastaavan aiemman koulutuksen suorittaneita järjestyksenvalvoja.

38 §

Järjestyksenvalvojaksi hyväksymistä koskeva hakemus ja päätös

Järjestyksenvalvojaksi hyväksymistä koskeva hakemus on jätettävä henkilökohtaisesti poliisilaitokselle. Hakemus voidaan jättää myös muulle kuin hakijan kotikunnan poliisilaitokselle.

Jos järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen myönnetään hakemuksen mukaisesti, hakijalle ei anneta erillistä päätöstä eikä valitusosoitusta.

39 §

Järjestyksenvalvojakortti ja hyväksymisen johdosta annettava todistus

Järjestyksenvalvojan kotikunnan poliisilaitos antaa järjestyksenvalvojaksi hyväksytylle järjestyksenvalvojakortin. Järjestyksenvalvojan on pidettävä kortti järjestyksenvalvonta-tehtävissä mukana ja esitettävä se pyydet-

essä järjestyksenvalvojan toimenpiteen kohteelle, toimeksiantajan edustajalle, järjestyksenvalvojan työnantajalle sekä 84 §:ssä tarkoitetun valvontaviranomaisen edustajalle. Poliisin tarvittaessa antama todistus järjestyksenvalvojaksi hyväksymisestä toimii järjestyksenvalvojakorttina ennen varsinaisen järjestyksenvalvojakortin luovuttamista järjestyksenvalvojalle sekä 37 §:n perusteella hyväksytyille tilapäisille järjestyksenvalvojille.

Järjestyksenvalvojan on viipymättä haettava kotikuntansa poliisilaitokselta järjestyksenvalvojakortin kaksoiskappaletta, jos:

- 1) hänen henkilötietonsa ovat muuttuneet;
- 2) järjestyksenvalvoja on suorittanut hyväksytysti 27 §:ssä, 28 §:n 4 momentissa tai 49 §:n 2 momentissa tarkoitetun koulutuksen tai koira järjestyksenvalvojan ohjauksessa 51 §:ssä tarkoitetun tottelevaisuustarkastuksen ja tietoja näistä ei ole merkitty järjestyksenvalvojakorttiin; tai
- 3) kortti on kadonnut tai turmeltunut.

Järjestyksenvalvojakortti on heti luovutettava poliisille, jos järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen on peruutettu tai järjestyksenvalvojalle luovutetaan uusi järjestyksenvalvojakortti aikaisempaan korttiin merkityn hyväksymisen voimassaoloaikana.

40 §

Järjestyksenvalvojakoulutuksen järjestäminen

Järjestyksenvalvojan peruskoulutuksen ja järjestyksenvalvojan kertauskoulutuksen järjestäjänä voi toimia:

- 1) poliisilaitos;
- 2) se, jonka kanssa turvallisuusalan tutkintotoimikunta on tehnyt sopimuksen ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaisesti järjestettyyn vartijan ammattitutkintoon tai turvallisuusalan perustutkintoon tai niitä vastaaviin tutkintoihin liittyvien kaikkien tutkinnon osien järjestämisestä;
- 3) se, jolle on myönnetty oikeus järjestää ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain tai ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaista koulutusta turvallisuusalan perustutkintoon tai sitä vastaavaan tutkintoon;

4) se, jonka lukuun kouluttajana toimivalla on, hätäensiapuun sekä pelastustoimeen liittyvien opetusaiheiden kouluttajia lukuun ottamatta, voimassa oleva hyväksyminen järjestyksenvalvojakouluttajaksi; hätäensiapuun sekä pelastustoimeen liittyvien opetusaiheiden kouluttajilla tulee olla kyseisen alan ammattitaito ja kouluttajakokemusta.

Järjestyksenvalvojan perus- ja kertauskoulutukseen kuuluvan voimankäytönkoulutuksen, voimankäytön lisäkoulutuksen sekä 49 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetun voimankäyttökoulutuksen järjestäjänä voi toimia 1 momentissa tarkoitettu yhteisö tai muu taho, jonka lukuun kouluttajana toimivalla on voimassa oleva hyväksyminen 54 §:ssä tarkoitettu voimankäyttökouluttajaksi.

41 §

Pääsyn estäminen

Järjestyksenvalvojalla on oikeus estää pääsy toimialueelleen henkilöltä:

1) jonka päihtymyksen, käyttäytymisen, aikaisemman käyttäytymisen tai varustautumisen perusteella on syytä epäillä vaarantavan siellä järjestystä tai turvallisuutta;

2) joka ei täytä pääsyn edellytykseksi asetettua ikärajavaatimusta tai muita ehtoja, jotka laissa tai sen nojalla annetuissa määräyksissä on asetettu järjestyksenvalvojan toimialueelle pääsemiseksi tai jotka tilaisuuden järjestäjä tai alueen haltija on asettanut sinne pääsemiselle; tai

3) jonka on syytä epäillä pitävän hallussaan esineitä tai aineita, joiden hallussapito siellä on lain taikka tilaisuuden järjestäjän tai poliisin asettamien ehtojen mukaan kielletty.

Edellä 26 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuun paikkaan asetetulla tai 28 §:ssä tarkoitettulla järjestyksenvalvojalla ei ole oikeutta pääsyn estämiseen.

42 §

Henkilön poistaminen ja kiinniottaminen

Järjestyksenvalvojalla on oikeus poistaa toimialueeltaan henkilö, joka:

1) päihtyneenä häiritsee järjestystä tai muita henkilöitä;

2) vaarantaa turvallisuutta;

3) uhkaavasti esiintyen, meluamalla, väkivaltaisuudella taikka muulla käyttäytymisellään häiritsee järjestystä; tai

4) oleskelee alueen yleisöltä suljetussa osassa ilmeisen oikeudettomasti.

Jos paikalta poistaminen on ilmeisesti riittämätön toimenpide eikä häiriötä tai vaaraa voida muutoin poistaa, järjestyksenvalvojalla on oikeus ottaa henkilö kiinni, jos kiinniottaminen on välttämätöntä muille henkilöille tai omaisuudelle aiheutuvan vakavan vaaran torjumiseksi. Kiinniotettu on viipymättä luovutettava poliisin haltuun. Järjestyksenvalvojalla ei kuitenkaan ole oikeutta henkilön kiinniottamiseen yleisessä kokouksessa.

43 §

Säilöissä aluksella ja yleisötilaisuudessa

Jos 42 §:n 2 momentin perusteella aluksella kiinniotettua ei voida viipymättä luovuttaa poliisille, alukselle asetetulla järjestyksenvalvojalla on aluksen päällikön suostumuksella oikeus ottaa hänet säilöön.

Jos yleisötilaisuudessa on sen laajuuden tai järjestämispaikan vuoksi perusteltua varautua kiinniotettujen säilöissäpitoon, yleisötilaisuuden järjestyksenvalvojalla on oikeus 1 momentissa mainituin edellytyksin poliisin suostumuksella ottaa kiinniotettu säilöön.

Kiinniotettua saa pitää säilössä enintään neljä tuntia. Yleisötilaisuudessa kiinniotettua saadaan kuitenkin pitää säilössä enintään siihen asti, kun tilaisuus on päättynyt ja yleisö poistunut tai kun kiinniottamisen peruste on muutoin lakannut. Aluksella kiinniotettu saadaan aluksen päällikön määräyksestä pitää säilössä, kunnes alus seuraavan kerran saapuu satamaan, jollei kiinniottamisen peruste ole sitä ennen lakannut.

44 §

Säilössä pidettävien kohtelu ja menettely säilössä pitämisessä

Tämän lain perusteella säilössä pidettävien kohteluun sovelletaan, mitä poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain

(841/2006) 1 luvun 3 ja 4 §:ssä, 2 luvun 2 §:n 1 momentissa ja 3 §:n 1 momentissa, 3 luvun 1 §:ssä, 5 luvun 1 ja 2 §:ssä, 8 luvun 2 §:ssä, 9 luvun 1 §:ssä sekä 12 luvun 1 ja 2 §:ssä säädetään.

Järjestyksenvalvoja saa sijoittaa säilöön otetun vain sellaiseen järjestyksenvalvojan hallinnoimaan säilytystilaan, jonka poliisilaitos on ennen säilytystilan käyttöönottoa tarkastanut ja hyväksynyt. Järjestyksenvalvojan tulee laatia jokaisesta säilössä pidettävästä henkilöstä allekirjoitettu säilöönottoilmoitus. Järjestyksenvalvojan on toimitettava säilöönottoilmoitus viipymättä tilaisuuden päättymisen tai aluksen satamaan saapumisen jälkeen poliisilaitokselle.

45 §

Rikoksesta epäillyn kiinniottaminen

Järjestyksenvalvojalla on järjestyksenvalvontatehtävää suorittaessaan oikeus ottaa kiinni verekseltä tai pakenemasta tavattu rikoksesta epäilty, jos rikoksesta saattaa seurata vankeutta tai jos rikos on lievä pahoinpitely, näpistys, lievä kavallus, lievä luvaton käyttö, lievä moottorikulkuneuvon käyttövaraus, lievä vahingonteko tai lievä petos. Järjestyksenvalvoja saa ottaa kiinni myös sen, joka on viranomaisen antaman etsintäkuulutuksen mukaan pidätettävä tai vangittava.

Kiinniotettu on viipymättä luovutettava poliisille. Jos poliisille luovuttaminen ei kohtuullisessa ajassa ole mahdollista, järjestyksenvalvoja voi kuitenkin poliisimiehen ja kiinniotetun suostumuksella jättää kiinniotetun luovuttamatta poliisille ja vapauttaa tämän viipymättä, jos rikoksesta voi seurata vain sakkoa ja jos kiinni-otetun henkilöllisyys on tunnettu tai kiinniotettu suostuu esittämään järjestyksenvalvojalle henkilöllisyytensä selvittämiseksi tarpeelliset tiedot.

46 §

Turvallisuustarkastus

Järjestyksenvalvojalla on oikeus metallinilmäistä tai muuta sellaista teknistä laitetta käyttäen tarkastaa toimialueelleen pyrkivä tai

siellä oleva henkilö sen varmistamiseksi, ettei hänellä ole yllään tai mukanaan sellaisia esineitä tai aineita, joilla voitaisiin aiheuttaa vaaraa järjestykselle tai turvallisuudelle taikka joiden hallussapito toimialueella on kielletty lain tai sen nojalla annetun määräyksen mukaan. Tilaisuuden järjestäjän tai poliisin kokoontumislain 23 §:n 4 momentin mukaan antaman määräyksen nojalla tai jos muutoin on perusteltua aihetta epäillä, että henkilöllä on hallussaan tällaisia esineitä tai aineita, saadaan henkilö ja hänen mukanaan olevat tavarat tarkastaa myös muulla sopivalla tavalla.

Järjestyksenvalvojalla on 42 §:n 2 momentissa tai 45 §:ssä tarkoitetun kiinnioton yhteydessä oikeus tarkastaa kiinniotettu sen varmistamiseksi, ettei tällä ole hallussaan esineitä tai aineita, joilla tämä voi vaarantaa säilöissäpidon taikka aiheuttaa vaaraa itselleen tai muille.

Edellä 26 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuun paikkaan asetetulla tai 28 §:ssä tarkoitettulla järjestyksenvalvojalla ei ole oikeutta tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettuun tarkastukseen.

47 §

Kiellettyjen esineiden ja aineiden poisottaminen

Järjestyksenvalvojalla on oikeus ottaa pois tarkastuksessa tavatut 46 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetut esineet ja aineet. Järjestyksenvalvojalla on myös oikeus ottaa pois hänen toimialueellaan olevalta henkilöltä tarkastuksessa tai muuten löydetty esine tai aine, jota voidaan käyttää henkeen tai terveyteen kohdistuvan rikoksen tekemiseen tai sellaisella rikoksella uhkaamiseen taikka jonka tuominen alueelle on muuten lain tai sen nojalla annetun määräyksen mukaan kielletty.

Pois otetut esineet ja aineet on viipymättä luovutettava poliisille taikka, jollei siihen ole lain mukaan estettä, palautettava omistajalleen tai haltijalleen hänen poistuessaan paikalta.

Järjestyksenvalvojalla on oikeus ottaa pois alkoholilain (1143/1994) 58 §:n 1 momentin kieltoa rikkoneelta henkilöltä alkoholijuoma astioineen ja hävittää se todisteellisesti.

48 §

Voimakeinojen käyttö

Jos henkilö koettaa vastarintaa tekemällä välttää pääsyn estämisen, paikalta poistamisen, kiinniottamisen, 46 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen tai 47 §:ssä tarkoitetun poisottamisen taikka pakenee kiinniottamista, järjestyksenvalvojalla on oikeus käyttää sellaisia henkilön pääsyn estämiseksi, paikalta poistamiseksi tai kiinniottamiseksi taikka tarkastuksen suorittamiseksi tai esineen ja aineen poisottamiseksi tarpeellisia voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina, kun otetaan huomioon henkilön käyttäytyminen, tehtävän tärkeys ja kiireellisyys, vastarinnan vaarallisuus ja muut olosuhteet.

Vastuuvapausperusteesta ja rangaistusvastuun lievennyksestä voimakeinojen käytön liioittelussa säädetään rikoslain 4 luvun 6 §:n 3 momentissa ja 7 §:ssä.

49 §

Voimankäyttövälineet

Järjestyksenvalvojalle sallitut voimankäyttövälineet ovat ampuma-aselain 11 §:ssä tarkoitettu kaasusumutin sekä käsiraudat ja enintään 70 senttimetriä pitkä patukka. Turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan palveluksessa olevalla järjestyksenvalvojalla voi olla lisäksi teleskooppipatukka.

Voimankäyttövälineitä saa kantaa ainoastaan järjestyksenvalvoja, joka on saanut voimankäyttövälineiden käyttäjäkoulutuksen. Järjestyksenvalvoja ei saa kantaa järjestyksenvalvontatehtävissä voimankäyttövälinettä tarpeettomasti. Edellä 37 §:ssä tarkoitettu tilapäinen järjestyksenvalvoja ei saa kantaa tehtävässään voimankäyttövälineitä.

Järjestyksenvalvojatoimintaa harjoittavan turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan, jonka palveluksessa ovat järjestyksenvalvojat kantavat järjestyksenvalvontatehtävissä voimankäyttövälineitä, on järjestettävä vähintään kerran vuodessa järjestyksenvalvojilleen voimankäyttövälineiden kertauskoulutus tai valvottava, että järjestyksenvalvoja muutoin suorittaa kertauskoulutuksen. Turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan palveluksessa

oleva järjestyksenvalvoja saa kantaa ja käyttää voimankäyttövälineitä ainoastaan silloin, jos hän on suorittanut voimankäyttövälineiden kertauskoulutuksen.

50 §

Voimankäyttövälineiden kantamistapa

Järjestyksenvalvojan on kannettava voimankäyttövälineitä asunsa alla siten, että ne eivät ole muiden havaittavissa.

Jos voimankäyttövälineiden kantaminen asun alla ei ole mahdollista, niitä saadaan kantaa asuun kuuluviin suljettavissa taskuissa tai vyöhön kiinnitettävissä tai asuun kuuluviin umpikoteloissa. Patukkaa saa kantaa siltä osin näkyvissä kuin sen kantaminen asun alla tai umpikotelossa ei sen koon vuoksi ole mahdollista.

51 §

Koiran mukana pitäminen

Tilaisuuden toimeenpanopaikan poliisilaitoksen luvalla järjestyksenvalvoja saa pitää järjestyksenvalvontatehtävissä mukanaan koiraa, joka on hänen ohjauksessaan suorittanut Poliisiammattikorkeakoulun asettamat vaatimukset täyttävän tottelevaisuustarkastuksen. Lisäksi edellytetään, että koira:

- 1) on vähintään kaksi mutta enintään kymmenen vuotta vanha;
- 2) on rekisteröity ja tunnistusmerkitty siten, että se on luotettavasti yksilöitävissä;
- 3) on hänen hallittavissaan; sekä
- 4) ei ole ominaisuuksiltaan osoittautunut sopimattomaksi järjestyksenvalvontatehtävissä mukana pidettäväksi.

Järjestyksenvalvoja saa pitää 1 momentissa säädetty edellytykset täyttävää koiraa mukanaan järjestyksenvalvontatehtävissä kaksi vuotta momentissa tarkoitettu hyväksymisestä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu lupa voidaan myöntää, jos tilaisuuden laajuus, laatu tai järjestämispaikka järjestyksenpitoon liittyvästä perustellusta syystä edellyttää koiran mukana pitämistä. Tilaisuudessa koiralla on oltava kuonokoppa, joka voidaan poliisin määräyksestä poistaa, jos henkilöiden käyt-

täytymisen tai muun siihen verrattavan syyn perusteella voidaan päätellä tilaisuuteen osallistuvien turvallisuuden olevan uhattuna.

52 §

Järjestyksenvalvojan tunnus ja asu sekä niiden käyttäminen

Järjestyksenvalvojan on käytettävä järjestyksenvalvontatehtävissä järjestyksenvalvojan asemaa osoittavaa selkeää tunnusta (*järjestyksenvalvojan tunnus*). Järjestyksenvalvojan tunnusta saa käyttää vain järjestyksenvalvoja järjestyksenvalvontatehtävissä. Järjestyksenvalvojan tunnusta erehdyttävästi muistuttavan merkin, tunnuksen tai asun käyttäminen on kiellettyä.

Edellä 28 §:ssä tarkoitettuja järjestyksenvalvontatehtäviä suorittavien on oltava pukeutuneita järjestyksenvalvojan asuun. Järjestyksenvalvojan asuun sovelletaan, mitä 22 §:n 1 ja 3 momentissa sekä 23 §:ssä säädetään vartijan asusta.

4 luku

Voimankäyttö-, ase- ja järjestyksenvalvojakouluttajat

53 §

Voimankäyttövälineiden käyttäjäkoulutuksen ja voimankäyttövälineiden kertauskoulutuksen kouluttaja

Voimankäyttövälineiden käyttäjäkoulutuksen ja voimankäyttövälineiden kertauskoulutuksen kouluttajana voi toimia ainoastaan Poliisihallituksen voimankäyttökouluttajaksi hyväksymä henkilö. Ampuma-asetta koskevan käyttäjäkoulutuksen ja ampumiskokeen toimenpanijana voi toimia ainoastaan Poliisihallituksen asekouluttajaksi hyväksymä henkilö.

Turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan palveluksessa toimivan voimankäyttökouluttajan, jolla on voimassa oleva poliisin hyväksyminen vartijaksi tai järjestyksenvalvojaksi tai Poliisihallituksen hyväksyminen voimankäyttökouluttajaksi, ei tarvitse suorittaa vuosittaista voimankäyttövälineiden kertauskou-

lutusta. Voimankäyttökouluttajan on kuitenkin osoitettava vuosittain, että hänellä on riittävä ampuma-aseen käsittelytaito ja ampu-mistaito, jos hän työtehtävissään kantaa am-puma-asetta.

54 §

Voimankäyttökouluttajaksi hyväksyminen

Poliisihallitus voi hakemuksesta hyväksyä voimankäyttökouluttajaksi voimankäyttövälineiden käyttäjäkoulutukseen sekä voimankäyttövälineiden kertauskoulutukseen hakijan, joka:

1) on täyttänyt 18 mutta ei 68 vuotta;

2) on hyväksytysti suorittanut voimankäytön kouluttajakoulutuksen vähemmän kuin kuusi kuukautta ennen hyväksymisen hakemista; sekä

3) tunnetaan rehelliseksi ja luotettavaksi ja on henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan so-piva voimankäyttökouluttajaksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu hyväksyminen on voimassa enintään viisi vuotta.

Poliisihallitus voi hakemuksesta uudistaa enintään viideksi vuodeksi hyväksymisen, jos hakija edelleen täyttää 1 momentin 1 ja 3 kohdassa säädetty edellytykset ja on hyväksytysti suorittanut aikaisintaan kuusi kuukautta ennen uuden hyväksymisen hakemista kertauskoulutuksen. Voimankäyttökouluttaja voi hakea hyväksymisensä uudistamista vielä kuuden kuukauden kuluessa aikaisemman hyväksymisen päättymisestä.

55 §

Voimankäyttökouluttajaksi hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen

Voimankäyttökouluttajaksi hyväksymiseen voidaan erityisistä syistä liittää henkilökoh-taisista ominaisuuksista tai muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia ehtoja ja rajoituksia. Hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia voidaan muuttaa voimankäyttö-kouluttajan henkilökohtaisissa ominaisuuksissa tai muissa vastaavissa seikoissa tapahtu-neiden muutosten vuoksi.

56 §

Asekouluttajaksi hyväksyminen

Poliisihallitus voi hakemuksesta hyväksyä asekouluttajaksi voimankäyttökoulutuksen ampuma-asetta koskevaan käyttäjäkoulutukseen ja ampumiskokeen toimeenpanijaksi hakijan, joka:

- 1) on täyttänyt 18 mutta ei 68 vuotta;
- 2) on hyväksytysti suorittanut voimankäytön kouluttajakoulutuksen;
- 3) on hyväksytysti suorittanut asekouluttajakoulutuksen vähemmän kuin kuusi kuukautta ennen hyväksymisen hakemista; sekä
- 4) tunnetaan rehelliseksi ja luotettavaksi ja on henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan sopiva asekouluttajaksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu hyväksyminen on voimassa enintään viisi vuotta.

Poliisihallitus voi hakemuksesta uudistaa enintään viideksi vuodeksi hyväksymisen, jos hakija edelleen täyttää 1 momentin 1 ja 4 kohdassa säädetyt edellytykset ja on hyväksytysti suorittanut aikaisintaan kuusi kuukautta ennen uuden hyväksymisen hakemista kertauskoulutuksen. Asekouluttaja voi hakea hyväksymisensä uudistamista vielä kuuden kuukauden kuluessa aikaisemman hyväksymisen päättymisestä.

57 §

Asekouluttajaksi hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen

Asekouluttajaksi hyväksymiseen voidaan erityisistä syistä liittää henkilökohtaisista ominaisuuksista tai muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia ehtoja ja rajoituksia. Hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia voidaan muuttaa asekouluttajan henkilökohtaisissa ominaisuuksissa tai muissa vastaavissa seikoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

58 §

Järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksyminen

Poliisihallitus voi hakemuksesta hyväksyä järjestyksenvalvojakouluttajaksi hakijan, joka:

- 1) on täyttänyt 18 vuotta;
- 2) on hyväksytysti suorittanut järjestyksenvalvojan peruskoulutuksen;
- 3) on hyväksytysti suorittanut järjestyksenvalvojakouluttajan peruskurssin vähemmän kuin kuusi kuukautta ennen hyväksymisen hakemista; sekä
- 4) tunnetaan rehelliseksi ja luotettavaksi ja on henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan sopiva järjestyksenvalvojakouluttajaksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu hyväksyminen on voimassa enintään viisi vuotta.

Poliisihallitus voi hakemuksesta uudistaa enintään viideksi vuodeksi hyväksymisen, jos hakija edelleen täyttää 1 momentin 1 ja 4 kohdassa säädetyt edellytykset ja on hyväksytysti suorittanut aikaisintaan kuusi kuukautta ennen uuden hyväksymisen hakemista kertauskoulutuksen. Järjestyksenvalvojakouluttaja voi hakea hyväksymisensä uusimista vielä kuuden kuukauden kuluttua aikaisemman hyväksymisen päättymisestä.

59 §

Järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen

Poliisihallitus voi erityisistä syistä liittää järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksymiseen koulutuksesta, henkilökohtaisista ominaisuuksista tai muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia, alueellisia sekä opetusaiheita koskevia ehtoja ja rajoituksia. Poliisihallitus voi muuttaa hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia järjestyksenvalvojakouluttajan koulutuksessa, henkilökohtaisissa ominaisuuksissa tai muissa vastaavissa seikoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

5 luku

Turvasuojaustoiminta

60 §

Luvanvaraisuus

Hyväksymistä edellyttäviä turvasuojaustehtäviä käsittävää turvasuojaustoimintaa saa harjoittaa elinkeinon harjoittamisesta annetun lain 1 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettu luon-

nollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on saanut siihen turvallisuusalan elinkeinoluvan.

61 §

Turvasuojaajaksi hyväksyminen

Turvasuojaajaksi voidaan hyväksyä se, joka:

- 1) on täyttänyt 18 vuotta;
- 2) tunnetaan rehelliseksi ja luotettavaksi ja on henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan sopiva turvasuojaajaksi; sekä
- 3) hoitaa turvasuojaustehtäviä.

Turvasuojaajaksi hyväksyy hakijan kotikunnan poliisilaitos. Turvasuojaajaksi hyväksymisen yhteydessä aikaisempi voimassa oleva hyväksyminen turvasuojaajaksi raukeaa, jos hyväksymiseen liittyvät 65 §:n 2 ja 3 kohdissa tarkoitetut tiedot pysyvät muuttumattomina.

Turvasuojaajaksi hyväksyminen on voimassa enintään viisi vuotta.

62 §

Turvasuojaajaksi hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen

Hakijan kotikunnan poliisilaitos voi erityisistä syistä liittää turvasuojaajaksi hyväksymiseen henkilökohtaisista ominaisuuksista ja muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia sekä turvasuojaustehtäviä koskevia ehtoja ja rajoituksia. Turvasuojaajan kotikunnan poliisilaitos voi muuttaa turvasuojaajaksi hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia turvasuojaajan henkilökohtaisissa ominaisuuksissa ja muissa vastaavissa seikoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

63 §

Turvasuojaajaksi hyväksymistä koskeva hakemus ja päätös

Turvasuojaajaksi hyväksymistä koskeva hakemus on jätettävä henkilökohtaisesti poliisilaitokselle. Hakemus voidaan jättää myös muulle kuin hakijan kotikunnan poliisilaitokselle.

Jos turvasuojaajaksi hyväksyminen myönnetään hakemuksen mukaisesti, hakijalle ei anneta erillistä päätöstä eikä valitusosoitusta.

64 §

Turvasuojaajakortti

Turvasuojaajan kotikunnan poliisilaitos antaa turvasuojaajaksi hyväksytylle turvasuojaajakortin. Turvasuojaajan on pidettävä kortti hyväksymistä edellyttävissä turvasuojaustehtävissä mukanaan ja esitettävä se pyydetessä toimeksiantajan edustajalle, turvasuojaajan työnantajalle, muulle työhönsä liittyvälle henkilölle sekä 84 §:ssä tarkoitetulle valvontaviranomaiselle. Poliisin tarvittaessa antama todistus turvasuojaajaksi hyväksymisestä toimii turvasuojaajakorttina ennen varsinaisen turvasuojaajakortin luovuttamista turvasuojaajalle.

Turvasuojaajan on viipymättä haettava kotikuntansa poliisilaitokselta turvasuojaajakortin kaksoiskappaletta, jos hänen henkilötietonsa ovat muuttuneet taikka jos kortti on kadonnut tai turmeltunut.

Turvasuojaajakortti on heti luovutettava poliisille, jos turvasuojaajaksi hyväksyminen on peruutettu tai turvasuojaajalle luovutetaan uusi turvasuojaajakortti aikaisempaan korttiin merkityn hyväksymisen voimassaoloaikana aiempaa vastaavilla 65 §:n 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuilla merkinnöillä.

65 §

Turvasuojaajakorttiin tehtävät merkinnät

Turvasuojaajakorttiin on merkittävät tiedot:

1) veronumerosta ja rakennusalan veronumerorekisteristä annetun lain (1231/2011) mukaisesta turvasuojaajaksi hyväksytyyn henkilön veronumerosta;

2) siitä, toimiiko turvasuojaajaksi hyväksytty työsuhteessa olevana työntekijänä vai itsenäisenä ammatinharjoittajana; ja

3) turvasuojaajan työnantajasta, jos turvasuojaajaksi hyväksytty toimii työsuhteessa olevana työntekijänä.

66 §

Velvollisuus ilmoittaa hyväksymistä edellyttävien turvasuojaustehtävien hoitamisen päättymisestä

Turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan on ilmoitettava turvasuojaajan työsuhteen päättymisestä henkilön kotipaikan poliisilaitokselle.

Itsenäisenä ammatinharjoittajana toimivan henkilön on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamisen päättymisestä kotipaikkansa poliisilaitokselle.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä viipymättä, mutta viimeistään seitsemäntenä päivänä työsuhteen tai tehtävien hoitamisen päättymisestä.

67 §

Salassapitovelvollisuus

Turvasuojaustoiminnan harjoittaja, turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan vastaava hoitaja tai turvasuojaaja ei saa oikeudettomasti ilmaista eikä käyttää omaksi tai toisen hyödyksi taikka toista vahingoittaakseen, mitä hän turvasuojaustehtävässään on saanut tietää toimeksiannon osapuolen tai työnantajansa salassa pitämistä tai salassa pidettäväksi säädetyistä turvallisuusjärjestelyistä, liike- tai ammattisalaisuudesta taikka yksityiselämän piiriin kuuluvista seikoista.

Oikeudettomana ilmaisemisena ei pidetä tietojen ilmaisemista poliisimiehelle rikoksen paljastamiseksi tai selvittämiseksi.

Salassapitovelvollisuus säilyy tehtävän päätyttyä.

6 luku

Turvallisuusalan elinkeinolupa

68 §

Turvallisuusalan elinkeinolupa

Turvallisuusalan elinkeinolupa oikeuttaa lupaa edellyttävän toiminnan harjoittamiseen kaikkialla maassa, jollei jäljempänä toisin säädetä. Lupa on voimassa toistaiseksi. Luvan myöntää Poliisihallitus.

69 §

Turvallisuusalan elinkeinoluvan ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen

Turvallisuusalan elinkeinolupaan voidaan liittää lupaa edellyttävän toiminnan laadusta, laajuudesta, luvan haltijan toimipaikkojen lukumäärästä ja sijainnista sekä muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia sekä vartioimis- ja järjestyksenvalvontatehtäviä koskevia ehtoja ja rajoituksia.

Poliisihallitus voi muuttaa turvallisuusalan elinkeinolupaan liitettyjä ehtoja ja rajoituksia turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan toiminnan laajuudessa, luvan haltijan toimipaikkojen lukumäärässä tai sijainnissa taikka muissa vastaavissa seikoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

70 §

Luvanhaltijan konkurssi- tai kuolinpesän oikeus jatkaa lupaa edellyttävää toimintaa

Turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan konkurssi- tai kuolinpesällä on oikeus jatkaa lupaa edellyttävää toimintaa enintään yhden vuoden ajan luvanhaltijan konkurssin alkamisesta tai kuolinpäivästä. Konkurssipesän hoitajan sekä kuolinpesän osakkaan tai muun pesää hoitavan on ilmoitettava Poliisihallitukselle luvanhaltijan konkurssista tai kuolemasta 30 päivän kuluessa konkurssin alkamisesta tai kuolinpäivästä.

71 §

Turvallisuusalan elinkeinoluvan myöntäminen

Turvallisuusalan elinkeinolupa voidaan myöntää luonnolliselle henkilölle, joka:

- 1) on täyttänyt 18 vuotta;
- 2) tunnetaan rehelliseksi ja luotettavaksi ja on henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan tehtävään sopiva;
- 3) ei ole konkurssissa ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu; sekä
- 4) varallisuutensa puolesta kykenee huolehtimaan toiminnasta hyvin.

Turvallisuusalan elinkeinolupa voidaan myöntää oikeushenkilölle, jos:

1) se varallisuutensa puolesta kykenee huolehtimaan toiminnasta hyvin; sekä

2) sen hallintoelimiin kuuluvat henkilöt ja toimitusjohtaja sekä avoimessa yhtiössä yhtiömiehet ja kommandiittiyhtiössä vastuunalaiset yhtiömiehet täyttävät 1 momentin 1—3 kohdassa säädetyt vaatimukset.

Turvallisuusalan elinkeinolupa 60 §:ssä tarkoitettuun toimintaan on myönnettävä tämän pykälän 1 momentissa säädetyt vaatimukset täyttävälle luonnolliselle henkilölle ja 2 momentissa säädetyt vaatimukset täyttävälle oikeushenkilölle.

72 §

Muutosilmoitus

Turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan on ilmoitettava kirjallisesti (*muutosilmoitus*) Poliisihallitukselle:

1) liikkeen nimen tai yhtiömuodon muutumisesta, liikkeen toimipaikan perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä sen osoitteen muuttumisesta;

2) liikkeen hallintoelimiin kuuluvan henkilön ja toimitusjohtajan sekä avoimessa yhtiössä yhtiömiehen ja kommandiittiyhtiössä vastuunalaisen yhtiömiehen vaihtumisesta;

3) liikkeen harjoittamisen lopettamisesta tai keskeyttämisestä yhtä kuukautta pitemmäksi ajaksi; ja

4) yhtä kuukautta pitemmäksi ajaksi keskeytetyn toiminnan jatkamisesta.

Muutosilmoitus on tehtävä, jos mahdollista, ennen muutosta, mutta viimeistään seitsemäntenä päivänä sen jälkeen. Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun ilmoitukseen on liitettävä asiakirjat, joilla osoitetaan, että tilalle tullut täyttää 71 §:n 2 momentin 2 kohdassa säädetyt vaatimukset.

73 §

Toimeksiantosopimus

Turvallisuusalan elinkeinolupaa edellyttävästä toimeksiannosta on 80 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimeksiantoa lukuun ottamatta laadittava ennen siinä edellytettyihin tehtäviin ryhtymistä kirjallinen toimeksiantosopimus. Jollei toimeksiantosopimusta ole tehtävien kiireellisyyden vuoksi voitu tehdä

ennen tehtäviin ryhtymistä, sopimus on tehtävä viimeistään toisena arkipäivänä tehtäviin ryhtymisestä.

Toimeksiantosopimus on säilytettävä kuusi vuotta toimeksiannon päättymisestä. Jos tietojen tallettamisessa käytetään automaattista tietojenkäsittelyä, valvonnassa tarvittavien tietojen on oltava saatavina selväkielisinä.

74 §

Vastaava hoitaja

Turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijalla on oltava palveluksessaan yksi tai useampi vastaava hoitaja, jolla on Poliisihallituksen myöntämä voimassa oleva hyväksyminen kyseisen turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan vastaavaksi hoitajaksi. Poliisihallitus määrää vastaavien hoitajien lukumäärän lupaa edellyttävän toiminnan laajuuden, toimipaikkojen lukumäärän ja sijainnin sekä muiden vastaavien seikkojen perusteella. Poliisihallitus määrää myös vastaavien hoitajien vastuualueet.

Turvallisuusalan elinkeinoluvan hakijan tai haltijan on jättäessään hakemuksen luvan saamiseksi tai välittömästi sen jälkeen tehtävä Poliisihallitukselle hakemus vastaavan hoitajan hyväksymiseksi. Lupaa edellyttävää toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin Poliisihallitus on hyväksynyt luvan haltijalle vastaavan hoitajan.

Vastaavan hoitajan erotessa tai lakatessa muutoin hoitamasta tehtävänsä hakemus uuden vastaavan hoitajan hyväksymiseksi on tehtävä seitsemän päivän kuluessa hänen tehtävänsä päättymisestä.

75 §

Vastaavan hoitajan sijainen

Turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijalle voidaan hyväksyä yksi tai useampi vastaavan hoitajan sijainen, joka suorittaa vastaavan hoitajan tehtävät tämän ollessa estynyt.

76 §

Vastaavan hoitajan toimivalta

Vastaavan hoitajan tehtävänä on päättää:

1) voimankäyttövälineiden kantamisesta

vartioimistehtävissä toimeksiannoittain tai tehtäväkokonaisuuksittain;

2) koiran mukana pitämisestä vartioimistehtävissä toimeksiannoittain;

3) muun kuin vartijan asun käyttämisestä toimeksiannoittain;

4) vartijan asun käyttämisestä muulloin kuin vartioimistehtävissä; ja

5) voimankäyttövälineiden kantamisesta järjestyksenvalvontatehtävissä toimeksiannoittain tai tehtäväkokonaisuuksittain.

77 §

Vastaavaksi hoitajaksi hyväksyminen

Vastaavaksi hoitajaksi voidaan hyväksyä se, joka:

1) on täyttänyt 18 vuotta;

2) on hyväksytysti suorittanut sisäministeriön asetuksella säädetty vaatimukset täyttävän, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaisen turvallisuusvalvojan tai sitä vastaavan erikoisammattitutkinnon (*vastaavan hoitajan koulutus*); sekä

3) tunnetaan rehelliseksi ja luotettavaksi ja on henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan sopiva vastaavaksi hoitajaksi.

Jos turvallisuusalan elinkeinoluvan haltija tai luvan hakija harjoittaa ainoastaan hyväksymistä edellyttäviä turvasuojaustehtäviä käsittävää turvasuojaustoimintaa ja haltijan tai hakijan palveluksessa työskentelee vakituisesti vähemmän kuin viisi henkilöä, vastaavaksi hoitajaksi voidaan hyväksyä myös edellä 1 momentin 1 ja 3 kohdassa säädetty vaatimukset täyttävä henkilö, joka on ennen vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen hakemista harjoittanut turvasuojaustoimintaa vähintään kolmen vuoden ajan.

Vastaavaksi hoitajaksi hyväksyminen on voimassa toistaiseksi. Se on kuitenkin voimassa enintään niin kauan kuin vastaava hoitaja toimii tehtävässään.

78 §

Vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen

Poliisihallitus voi erityisestä syystä liittää vastaavaksi hoitajaksi hyväksymiseen koulu-

tuksesta, henkilökohtaisista ominaisuuksista ja muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia sekä tehtäviä koskevia ehtoja ja rajoituksia.

Poliisihallitus voi muuttaa hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia vastaavan hoitajan saamassa koulutuksessa, henkilökohtaisissa ominaisuuksissa tai muissa vastaavissa seikoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

79 §

Väliaikaiseksi vastaavaksi hoitajaksi hyväksyminen

Se, joka ei ole saanut vastaavan hoitajan koulutusta, voidaan 77 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa säädettyjen edellytysten täytyessä hyväksyä vastaavaksi hoitajaksi enintään yhdeksi vuodeksi (*väliaikainen vastaava hoitaja*), jos vastaava hoitaja on ennalta arvaamattomasta syystä estynyt pysyvästi tai väliaikaisesti hoitamasta tehtäväänsä.

Väliaikaiseksi vastaavaksi hoitajaksi hyväksymiseen voidaan erityisestä syystä liittää 78 §:n 1 momentissa tarkoitettuja ehtoja ja rajoituksia.

Väliaikaiseksi vastaavaksi hoitajaksi hyväksyy Poliisihallitus.

80 §

Tehtävien suorittaminen

Turvallisuusalan elinkeinoluvan haltija saa teettää vartioimis-, järjestyksenvalvonta- tai hyväksymistä edellyttäviä turvasuojaustehtäviä vain palveluksessaan olevilla vartijoilla, järjestyksenvalvoilla tai turvasuojaajilla, joiden hyväksyminen tehtävään on voimassa.

Edellä 1 momentissa säädetyn estämättä turvallisuusalan elinkeinoluvan haltija saa kuitenkin antaa lupaa edellyttävän tehtävän osaksi tai kokonaan toisen turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan suoritettavaksi, jollei toimeksiantosopimuksessa ole toisin sovittu. Toimeksiantosopimuksen osapuolena olevan turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan on ilmoitettava tällaisesta tehtävän antamisesta toimeksiantajalle ennen tehtävän aloittamista tai viimeistään toisena arkipäivänä tehtävän aloittamisesta.

Turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijalla saa olla palveluksessaan yksi 12 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettu väliaikainen vartija jokaista alkavaa kolmea 10 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua koulutuksen saanutta vartijaa kohti.

81 §

Henkilöstö- ja työvuorotiedostot

Poliisin suorittaman viranomaisvalvonnan turvaamiseksi turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan on pidettävä vastaavista hoitajista, vartijoista, järjestyksenvalvojista ja turvasuojaajista tiedostoa (*henkilöstötiedosto*), josta voidaan viivytystä todeta:

1) vastaavien hoitajien, vartijoiden, järjestyksenvalvojien ja turvasuojaajien sukunimi, etunimet ja henkilötunnus;

2) vastaavaksi hoitajaksi, vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymisestä päättänyt viranomainen sekä vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymisen voimassaoloaika;

3) vastaavan hoitajan saama 77 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu koulutus sekä vartijan saama 10 §:n 1 momentin 2 kohdassa, 12 §:n 1 momentissa ja 18 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu koulutus samoin kuin järjestyksenvalvojan saama 35 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettu ja 49 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu koulutus sekä 21 §:n 1 momentissa ja 51 §:n 1 momentissa tarkoitettu tarkastus;

4) tiedot vartijan ampuma-aseen ja vartijan ja järjestyksenvalvojan kaasusumuttimen hallussapitoluvasta;

5) vastaavan hoitajan, vartijan, järjestyksenvalvojan ja turvasuojaajan palvelussuhteen alkamis- ja päättymisaika ja palvelussuhteen päättymisen syy.

Viranomaisvalvonnan turvaamiseksi ja rikosten selvittämiseksi turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan on järjestettävä työvuorokirjanpito niin, että liikkeen asiakirjoista voidaan selvittää kunkin vartijan ja järjestyksenvalvojan työvuorot, vartijan vartioimisalueet ja vartioimiskohteet sekä järjestyksenvalvojan toimialueet (*työvuorotiedosto*). Työvuorotiedostoon saadaan tallettaa vartijoiden ja järjestyksenvalvojien sukunimi ja etunimet.

Tiedot henkilöstötiedostosta on hävitettävä viiden vuoden kuluttua palvelussuhteen päättymisestä ja tiedot työvuorotiedostosta asiakirjan laatimista seuraavan toisen kalenterivuoden lopussa. Jos tietojen tallettamisessa käytetään automaattista tietojenkäsittelyä, valvonnassa tarvittavien tietojen on oltava saatavina selväkielisinä.

82 §

Toimintaohjeet

Turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijalla on oltava sellaiset yleiset kirjalliset ohjeet, joiden avulla vartija ja järjestyksenvalvoja kykenevät suorittamaan vartioimis- ja järjestyksenvalvontatehtävänsä oikein ja turvallisesti (*toimintaohjeet*). Jos olot vartioimisalueella, vartioimiskohteessa tai järjestyksenvalvojan toimialueella sitä edellyttävät, turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijalla tulee olla lisäksi erilliset vartioimisalue- tai toimialuekohtaiset toimintaohjeet.

Turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan on pidettävä toimintaohjeet nähtävillä toimipaikoillaan sekä tarvittaessa vartioimisalueillaan ja toimialueillaan siten, että niillä vartijoilla ja järjestyksenvalvojilla, joita ohjeet koskevat, on mahdollisuus perehtyä niihin.

83 §

Muun lainsäädännön soveltaminen

Jos turvallisuusalan elinkeinoluvan haltija ottaa vastaan toimeksiannon ilmailulaissa (864/2014), turvatarkastuksista tuomioistuimissa annetussa laissa (1121/1999), eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annetussa laissa (485/2004), poliisilaissa (872/2011) tai rajavartiolaissa (578/2005) tarkoitettujen turvatarkastustehtävien tai turvatoimista valtioneuvostossa annetussa laissa (987/2014) tarkoitettujen turvatarkastustehtävien suorittamisesta, ydinenergialaissa (990/1987) tarkoitettujen turvahenkilön tehtävien suorittamisesta, taikka poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetussa laissa tarkoitettujen vartioimistehtävien suorittamisesta, turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan

ja sen henkilöstön asemaan ja tehtäviin sekä toimivaltuuksiin sovelletaan mainittuja lakeja.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan palveluksessa oleva henkilö voi samanaikaisesti toimia tässä laissa tarkoitettuna vartijana ja turvatarkastuksista tuomioistuimissa annetun lain mukaisissa turvatarkastustehtävissä.

Järjestyksenvalvojan tehtävistä matkalipun tarkastuksessa säädetään joukkoliikenteen tarkastusmaksusta annetussa laissa (469/1979).

7 luku

Yksityisten turvallisuuspalveluiden valvonta

84 §

Valvontaviranomaiset

Yksityisten turvallisuuspalveluiden, voimankäyttökouluttajien, asekouluttajien, järjestyksenvalvojakoulutuksen järjestäjien ja järjestyksenvalvojakouluttajien yleisestä ohjauksesta ja valvonnasta vastaa Poliisihallitus.

Poliisilaitokset vastaavat yksityisten turvallisuuspalveluiden sekä vartijoiden, voimankäyttökouluttajien, asekouluttajien, järjestyksenvalvojen, järjestyksenvalvojakoulutuksen järjestäjien, järjestyksenvalvojakouluttajien ja turvasuojaajien ja vastaavien hoitajien toiminnan valvonnasta toimialueellaan.

85 §

Tarkastus- ja tietojensaantioikeus

Poliisilaitos voi tarkastaa toimialueellaan sijaitsevia turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijoiden toimipaikkoja. Tarkastuksesta laadittu pöytäkirja toimitetaan Poliisihallitukselle.

Poliisihallituksella ja poliisilaitoksella on oikeus saada turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijalta valvonnassa tarvittavia tietoja turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan toiminnasta, henkilöstöstä, taloudellisesta asemasta ja muista vastaavista seikoista yhteisön jäsentä, tilintarkastajaa, toimitusjohtajaa, halli-

tuksen jäsentä tai työntekijää velvoittavan yrityssalaisuuden estämättä.

Poliisihallituksella ja poliisilaitoksilla on oikeus saada vartijalta, järjestyksenvalvojalta, järjestyksenvalvojaksi asettajalta, järjestyksenvalvojakoulutuksen järjestäjältä ja järjestyksenvalvojakouluttajaksi, voimankäyttökouluttajaksi ja asekouluttajaksi sekä turvasuojaajaksi hyväksytyltä valvonnassa tarvittavia tietoja vartioimis-, järjestyksenvalvonta- ja turvasuojaustehtävien suorittamisesta ja vartija- ja järjestyksenvalvojakoulutuksen järjestämisestä sekä muista vastaavista seikoista yhteisön jäsentä, tilintarkastajaa, toimitusjohtajaa, hallituksen jäsentä tai työntekijää velvoittavan yrityssalaisuuden estämättä.

86 §

Turvallisuusalan valvontatiedot

Poliisi pitää tietoja vartijoista, voimankäyttökouluttajista, asekouluttajista, järjestyksenvalvoista, turvasuojaajista, järjestyksenvalvojakouluttajista, turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijoista sekä niiden vastaavista hoitajista ja 71 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista vastuuhenkilöistä (*turvallisuusalan valvontatiedot*). Turvallisuusalan valvontatiedoista säädetään tarkemmin henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetussa laissa (761/2003).

87 §

Vuosi-ilmoitus

Turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan on ilmoitettava Poliisihallitukselle kirjallisesti kultakin kalenterivuodelta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä:

- 1) toimeksiantojen lukumäärä;
- 2) toimipaikkojen lukumäärä ja osoitteet sekä henkilöstön lukumäärä;
- 3) tiedot kalenterivuoden aikana vastavina hoitajina, vartijoina ja väliaikaisina vartijoina, järjestyksenvalvojina sekä turvasuojaajina toimineista toimipaikoittain eriteltyinä;
- 4) tiedot turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan ja vartijoiden ampuma-aseen sekä vartijoiden kaasusumuttimen hallussapitolu-

vista, toimeksiannoista, joihin liittyvissä varvioimistehtävissä vartija on pitänyt mukanaan ampuma-asetta tai koiraa taikka käyttänyt muuta kuin vartijan asua, ja tilanteista, joissa vartija on käyttänyt ampuma-asetta, kaasusumutinta tai koiraa voimankäyttövälineenä;

5) tiedot järjestyksenvalvojien kaasusumuttimien hallussapitoluvista, toimeksiannoista, joihin liittyvissä järjestyksenvalvonta-tehtävissä järjestyksenvalvoja on pitänyt mukanaan koiraa, ja tilanteista, joissa järjestyksenvalvoja on käyttänyt kaasusumutinta tai koiraa voimankäyttövälineenä.

88 §

Turvallisuusalan elinkeinoluvan peruuttaminen

Poliisihallituksen on peruutettava turvallisuusalan elinkeinolupa, jos:

- 1) luvanhaltija sitä pyytää;
- 2) turvallisuusalan elinkeinolupaa edellyttävä toiminta on lopetettu; taikka
- 3) luvanhaltija ei enää täytä elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain 1 §:n 1 tai 2 momentissa säädettyjä edellytyksiä.

Poliisihallitus voi peruuttaa turvallisuusalan elinkeinoluvan kokonaan tai määräajaksi, jos:

- 1) turvallisuusalan elinkeinolupaa edellyttävä toiminta on keskeytetty kolmea kuukautta pitemmäksi ajaksi;
- 2) luvanhaltija ei enää täytä 71 §:n 1 momentin 2—4 kohdassa taikka 71 §:n 2 momentin 1 tai 3 kohdassa säädettyjä edellytyksiä eikä ole mahdollisesti asetetussa määräajassa korjannut puutetta;
- 3) turvallisuusalan elinkeinolupaa edellyttävän toiminnan harjoittaja tai turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan 71 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu vastuuhenkilö on lainvoimaisella tuomiolla tuomittu sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton tehtävänsä, taikka hän on tahallaan menetellyt turvallisuusalan elinkeinolupaa edellyttävässä toiminnassa olennaisesti virheellisesti;

- 4) luvanhaltija on olennaisesti rikkonut turvallisuusalan elinkeinolupaan liitettyjä keskeisiä ehtoja tai rajoituksia; taikka
- 5) luvanhaltija jättää määräajassa toimittamatta

87 §:ssä tarkoitetun vuosi-ilmoituksen eikä tämän jälkeen kehotuksesta huolimatta toimita vuosi-ilmoitusta Poliisihallituksen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

Poliisihallitus voi 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa luvan peruuttamisen sijasta antaa luvanhaltijalle varoituksen, jos luvan peruuttaminen olisi olosuhteisiin nähden kohtuutonta.

89 §

Vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen peruuttaminen

Poliisihallituksen on peruutettava vastaavaksi hoitajaksi hyväksyminen, jos turvallisuusalan elinkeinoluvan haltija tai vastaava hoitaja sitä pyytää.

Poliisihallitus voi peruuttaa vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen kokonaan tai määräajaksi, jos:

- 1) vastaava hoitaja ei enää täytä 77 §:n 1 momentin 3 kohdassa säädettyjä edellytyksiä;
- 2) vastaava hoitaja on tuomittu lainvoimaisella tuomiolla sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton vastaavaksi hoitajaksi, tai hän on tahallaan menetellyt vastaavana hoitajana olennaisesti virheellisesti; taikka
- 3) vastaava hoitaja on olennaisesti rikkonut vastaavaksi hoitajaksi hyväksymiseen liitettyjä keskeisiä ehtoja tai rajoituksia.

Poliisihallitus voi 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa hyväksymisen peruuttamisen sijasta antaa vastaavalle hoitajalle varoituksen, jos hyväksymisen peruuttaminen olisi olosuhteisiin nähden kohtuutonta.

90 §

Voimankäyttökouluttajaksi ja asekouluttajaksi hyväksymisen peruuttaminen

Poliisihallituksen on peruutettava voimankäyttökouluttajaksi tai asekouluttajaksi hyväksyminen, jos voimankäyttökouluttaja tai asekouluttaja sitä pyytää.

Poliisihallitus voi peruuttaa voimankäyttökouluttajaksi tai asekouluttajaksi hyväksymisen kokonaan tai määräajaksi, jos voimankäyttökouluttaja tai asekouluttaja:

1) ei enää olojen olennaisten muutosten vuoksi täytä hyväksymisen edellytyksiä;

2) on lainvoimaisella tuomiolla tuomittu rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton tehtäväänsä, tai hän on tahallaan menetellyt voimankäyttökouluttajana tai asekokouluttajana olennaisesti virheellisesti; taikka

3) on olennaisesti rikkonut hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia.

Poliisihallitus voi 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa hyväksymisen peruuttamisen sijasta antaa voimankäyttökouluttajalle tai asekokouluttajalle varoituksen, jos peruuttaminen olisi olosuhteisiin nähden kohtuutonta.

91 §

Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymisen peruuttaminen

Sen poliisilaitoksen, jonka toimialueeseen vartijan, järjestyksenvalvojan tai turvasuojaajan kotikunta kuuluu, on peruutettava vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksyminen, jos vartija, järjestyksenvalvoja tai turvasuojaaja sitä pyytää. Turvasuojaajaksi hyväksyminen on peruutettava myös, jos turvasuojaajan työsuhde on päättynyt tai jos turvasuojaaja ei enää hoida itsenäisenä ammatinharjoittajana hyväksymistä edellyttäviä turvasuojaustehtäviä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu poliisilaitos voi peruuttaa vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksymisen kokonaan tai määräajaksi, jos:

1) vartija ei enää täytä 10 §:n 1 momentin 3 kohdassa, järjestyksenvalvoja 35 §:n 1 momentin 2 kohdassa tai turvasuojaaja 61 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädettyjä edellytyksiä;

2) vartija, järjestyksenvalvoja tai turvasuojaaja on lainvoimaisella tuomiolla tuomittu sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton tehtäväänsä, tai hän on tahallaan menetellyt vartijana, järjestyksenvalvojana tai turvasuojaajana olennaisesti virheellisesti; taikka

3) vartija, järjestyksenvalvoja tai turvasuojaaja on olennaisesti rikkonut vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksymiseen liitettyjä keskeisiä ehtoja tai rajoituksia.

Poliisilaitos voi 2 momentissa tarkoite-

tuissa tapauksissa hyväksymisen peruuttamisen sijasta antaa vartijalle, järjestyksenvalvojalle tai turvasuojaajalle varoituksen, jos hyväksymisen peruuttaminen olisi olosuhteisiin nähden kohtuutonta.

92 §

Järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksymisen peruuttaminen

Poliisihallituksen on peruutettava järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksyminen, jos järjestyksenvalvojakouluttaja sitä pyytää.

Poliisihallitus voi peruuttaa järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksymisen kokonaan tai määräajaksi, jos järjestyksenvalvojakouluttaja:

1) ei enää täytä rehellisyydeltään, luotettavuudeltaan tai henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksymisen edellytyksiä;

2) on lainvoimaisella tuomiolla tuomittu rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton tehtäväänsä, tai hän on tahallaan menetellyt järjestyksenvalvojakouluttajana olennaisesti virheellisesti; taikka

3) on olennaisesti rikkonut järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia.

Poliisihallitus voi 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa hyväksymisen peruuttamisen sijasta antaa järjestyksenvalvojakouluttajalle varoituksen, jos hyväksymisen peruuttaminen olisi olosuhteisiin nähden kohtuutonta.

93 §

Turvallisuusalan elinkeinoluvan ja vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen väliaikainen peruuttaminen

Poliisihallitus voi väliaikaisesti peruuttaa turvallisuusalan elinkeinoluvan tai vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen, jos poliisin tietoon on tullut seikkoja, jotka todennäköisesti johtavat turvallisuusalan elinkeinoluvan tai vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen peruuttamiseen.

Päätös, jolla turvallisuusalan elinkeinolupa tai vastaavaksi hoitajaksi hyväksyminen on

väliaikaisesti peruutettu, on voimassa enintään kolme kuukautta. Poliisihallitus voi jatkaa päätöksen voimassaoloaikaa enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos lupaa edellyttävän toiminnan harjoittajaa, vastaavaa hoitajaa tai turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan 71 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua vastuuhenkilöä epäillään rikoksesta, joka todennäköisesti johtaa turvallisuusalan elinkeinoluvan tai vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen peruuttamiseen.

94 §

*Voimankäyttökouluttajaksi ja
asekouluttajaksi hyväksymisen väliaikainen
peruuttaminen*

Poliisihallitus voi väliaikaisesti peruuttaa voimankäyttökouluttajaksi tai asekouluttajaksi hyväksymisen, jos poliisin tietoon tulee seikkoja, jotka todennäköisesti johtavat hyväksymisen peruuttamiseen.

Päätös, jolla hyväksyminen on väliaikaisesti peruutettu, on voimassa enintään kolme kuukautta. Poliisihallitus voi jatkaa päätöksen voimassaoloaikaa enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos voimankäyttökouluttajaa tai asekouluttajaa epäillään rikoksesta, joka todennäköisesti johtaa hyväksymisen peruuttamiseen.

95 §

*Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja
turvasuojaajaksi hyväksymisen väliaikainen
peruuttaminen*

Päällystöön kuuluva poliisimies voi väliaikaisesti peruuttaa vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksymisen, jos poliisin tietoon on tullut seikkoja, jotka todennäköisesti johtavat vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksymisen peruuttamiseen.

Jos vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksymisen väliaikaiseen peruuttamiseen on edellytykset, poliisimies voi ottaa vartijakortin, järjestyksenvalvojakortin tai turvasuojaajakortin haltuunsa sen luovuttamiseksi päällystöön kuuluvalla poliisimiehelle, jonka on 14 päivän kuluessa päätettävä, peruutetaanko vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksyminen väliaikaisesti. Poliisimies voi ottaa vartijakortin, järjestyksenvalvojakortin tai turvasuojaajakortin haltuunsa myös silloin, kun vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksyminen on peruutettu. Vartijakortin, järjestyksenvalvojakortin tai turvasuojaajakortin pois ottamiseksi voidaan tehdä henkilöntarkastus sen estämättä, mitä pakkokeinolain (806/2011) 8 luvun 31 §:ssä säädetään.

Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksymisen väliaikaisesta peruuttamisesta on ilmoitettava heti vartijan, järjestyksenvalvojan tai turvasuojaajan kotikunnan poliisilaitokselle. Päätös, jolla vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksyminen on väliaikaisesti peruutettu, on voimassa enintään kolme kuukautta. Se poliisilaitos, jonka toimialueeseen vartijan, järjestyksenvalvojan tai turvasuojaajan kotikunta kuuluu, voi jatkaa päätöksen voimassaoloaikaa enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos vartijaa, järjestyksenvalvojaa tai turvasuojaajaa epäillään rikoksesta, joka todennäköisesti johtaa vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksymisen peruuttamiseen.

96 §

*Järjestyksenvalvojakouluttajaksi
hyväksymisen väliaikainen peruuttaminen*

Poliisihallitus voi väliaikaisesti peruuttaa järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksymisen, jos poliisin tietoon on tullut seikkoja, jotka todennäköisesti johtavat järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksymisen peruuttamiseen.

Päätös, jolla järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksyminen on väliaikaisesti peruutettu, on voimassa enintään kolme kuukautta. Poliisihallitus voi jatkaa päätöksen voimassaoloaikaa enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos järjestyksenvalvojakouluttajaa epäillään rikoksesta, joka todennäköisesti johtaa hyväksymisen peruuttamiseen.

97 §

Ilmoitukset

Poliisihallituksen on ilmoitettava vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen peruuttamisesta, väliaikaisesta peruuttamisesta ja varoituksen antamisesta sille turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijalle, jonka palveluksessa vastaava hoitaja toimii.

Poliisilaitoksen on ilmoitettava vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksymisen peruuttamisesta, väliaikaisesta peruuttamisesta ja varoituksen antamisesta sille turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijalle, jonka palveluksessa vartija, järjestyksenvalvoja tai turvasuojaaja toimii.

98 §

Poliisitutkinta

Tämän lain nojalla myönnetyn luvan ja hyväksymisen peruuttamista koskevassa asiassa voidaan tarvittaessa suorittaa poliisilain 6 luvussa säädetty poliisitutkinta.

8 luku

Turvallisuusalan neuvottelukunta

99 §

Neuvottelukunta

Poliisihallituksen apuna on neuvoa-antava turvallisuusalan neuvottelukunta.

Poliisihallitus määrää neuvottelukunnan jäsenet. Neuvottelukunnassa tulee olla edustettuina turvallisuusalan kannalta keskeiset hallinnonalat sekä elinkeinoelämä, työnantajat, työntekijät ja kuluttajat.

100 §

Neuvottelukunnan tehtävät

Turvallisuusalan neuvottelukunnan tehtävänä on:

1) edistää viranomaisten ja yksityisten turvallisuuspalveluiden välistä yhteistyötä;

2) määritellä turvallisuusalaa koskevia yleisiä suuntaviivoja;

3) seurata ja edistää turvallisuusalan kansainvälistä yhteistyötä;

4) seurata turvallisuusalan kehitystä, turvallisuusalan koulutusta ja tutkimusta sekä turvallisuusalaa koskevaa ohjeistusta ja tiedottamista;

5) tehdä turvallisuusalaa koskevia aloitteita;

6) antaa pyynnöstä turvallisuusalaa koskevia lausuntoja.

9 luku

Rangaistussäännökset

101 §

Viittaukset rikoslakiin

Rangaistus 9, 34 ja 67 §:ssä säädetyn salsapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 ja 2 §:n mukaan.

Rangaistus järjestystä ylläpitävän henkilön vastustamisesta tuomitaan rikoslain 17 luvun 6 §:n mukaan.

Rangaistus luvattomasta turvallisuusalan elinkeinotoiminnan harjoittamisesta tuomitaan rikoslain 17 luvun 6 a §:n mukaan.

102 §

Vartioimisliikerikkomus

Vartija, joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) rikkoo 5 §:n 1 momentissa säädettyä poliisin toiminnan vaikeuttamista koskevaa kieltoa,

2) laiminlyö 5 §:n 2 momentissa tai 7 §:n 1 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden,

3) laiminlyö 8 §:n 1 momentissa säädetyn tapahtumailmoituksen laatimista koskevan velvollisuuden,

4) laiminlyö 14 §:n 1 tai 3 momentissa säädetyn vartijakortin mukana pitämistä, esittämistä tai poliisille luovuttamista koskevan velvollisuuden,

5) rikkoo 18 §:n 1, 2 tai 4 momentin tai

19 §:n 1 tai 2 momentin säännöksiä voimankäyttövälineiden kantamisesta tai 20 §:n säännöksiä voimankäyttövälineiden kantamistavasta taikka 21 §:n säännöksiä koiran mukana pitämisestä taikka

6) ei käytä vartijan asua 22 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti tai käyttää vartijan asua vastoin 22 §:n 3 momentin säännöksiä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *vartioimisliikerikkomuksesta* sakkoon,

Vartioimisliikerikkomuksesta tuomitaan myös:

1) se, joka oikeudettomasti käyttää vartijan asua 22 §:n 3 momentin vastaisesti siten, että häntä voidaan pitää vartioimistehtävissä toimivana vartijana; sekä

2) poliisimies, rajavartiomies taikka tullivalvontaa tai tullirikostorjuntaa suorittava tullimies, joka toimii vartijana 106 §:n vastaisesti.

103 §

Järjestyksenvalvontarikkomus

Järjestyksenvalvoja, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) laiminlyö 30 §:ssä, 31 §:n 1 momentissa tai 32 §:ssä säädetyn järjestyksenvalvojan toimintavelvollisuuden taikka jättää noudattamatta 44 §:n 2 momentissa säädetyn säilytystilaan sijoittamista tai säilöönottoilmoitusta koskevan velvollisuutensa,

2) laiminlyö 33 §:n 1 momentissa säädetyn tapahtumailmoituksen laatimista koskevan velvollisuuden,

3) laiminlyö 39 §:n 1 ja 3 momentissa säädetyn järjestyksenvalvojakortin tai todistuksen mukana pitämistä, esittämistä tai poliisille luovuttamista koskevan velvollisuuden,

4) rikkoo 49 §:n säännöksiä voimankäyttövälineiden kantamisesta, 50 §:n säännöksiä voimankäyttövälineiden kantamistavasta tai 51 §:n säännöksiä koiran mukana pitämisestä taikka

5) ei käytä järjestyksenvalvontatehtävissä 52 §:ssä tarkoitettua järjestyksenvalvojan tunnusta tai asua tai käyttää järjestyksenvalvojan tunnusta tai asua mainitun pykälän vastaisesti,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *järjestyksenvalvontarikkomuksesta* sakkoon.

Järjestyksenvalvontarikkomuksesta tuomitaan myös:

1) se, joka asettaa järjestyksenvalvojan muualla kuin 26 tai 28 §:ssä tarkoitettuun tilaisuuteen, alueelle, paikkaan tai kulkuneuvon;

2) se, joka asettaa järjestyksenvalvojan 28 §:ssä tarkoitettulle alueelle, paikkaan tai kulkuneuvon ilman mainituissa pykälässä tarkoitettua poliisilaitoksen lupaa;

3) se, joka asettaa järjestyksenvalvojaksi henkilön, jolla ei ole 35 §:ssä säädetyn mukaista voimassa olevaa hyväksymistä järjestyksenvalvojaksi tai joka ei täytä 28 §:n 4 momentissa säädettyjä ehtoja;

4) se, joka järjestää 40 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua järjestyksenvalvojakoulutusta tai toimii kouluttajana tällaisessa koulutuksessa ilman, että kouluttajana toimivalla on voimassa olevaa hyväksymistä järjestyksenvalvojakouluttajaksi;

5) se, joka käyttää 52 §:ssä tarkoitettua järjestyksenvalvojan tunnusta tai sitä erehdyttävästi muistuttavaa tunnusta, asua tai merkkiä, vaikka hänellä ei ole voimassa olevaa hyväksymistä järjestyksenvalvojaksi siten, että häntä voidaan pitää järjestyksenvalvontatehtävää suorittavana järjestyksenvalvojana; taikka

6) poliisimies, rajavartiomies taikka tullivalvontaa tai tullirikostorjuntaa suorittava tullimies, joka toimii järjestyksenvalvojana 106 §:n vastaisesti.

104 §

Turvasuojausrikkomus

Turvasuojaustoiminnan harjoittaja, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyö 66 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden, on tuomittava *turvasuojausrikkomuksesta* sakkoon, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Turvasuojausrikkomuksesta tuomitaan myös turvasuojaaja, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyö 64 §:n 1 ja 3 momentissa säädetyn turvasuojaajakor-

tin mukana pitämistä, esittämistä tai poliisille luovuttamista koskevan velvollisuuden.

Turvasuojausrikkomuksesta tuomitaan myös se, joka harjoittaa hyväksymistä edellyttäviä turvasuojaustehtäviä käsittävää turvasuojaustoimintaa ilman 68 §:ssä tarkoitettua lupaa.

105 §

Turvallisuuspalvelurikkomus

Turvallisuusalan elinkeinolupaa edellyttävän toiminnan harjoittaja, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) rikkoo 5 §:n 1 momentissa säädettyä poliisin toiminnan vaikeuttamista koskevaa kieltoa,

2) antaa vartijoiden käytettäväksi 23 §:n vastaisia asuja tai järjestyksenvalvojien käytettäväksi 52 §:n vastaisia tunnuksia tai asuja,

3) laiminlyö 72 §:ssä säädetyn muutositmoituksen tekemistä, 73 §:ssä säädetyn toimeksiantosopimuksen laatimista, 81 §:ssä säädetyn henkilöstötiedoston tai työvuorotiedoston pitämistä, 82 §:ssä säädettyjen toimintaohjeiden laatimista tai nähtävillä pitoa tai 87 §:ssä säädetyn vuosi-ilmoituksen tekemistä koskevan velvollisuuden,

4) harjoittaa toimintaa 74 §:n vastaisesti ilman vastaavaa hoitajaa,

5) rikkoo 80 §:n 1 momentissa säädettyä vartioimis-, järjestyksenvalvoja- tai turvasuojaustehtävien teettämistä koskevaa määräystä tai pitää palveluksessaan väliaikaisia vartioita vastoin 80 §:n 3 momentin säännöstä taikka

6) laiminlyö 19 §:n 3 momentissa säädetyn ampuma-aseen käyttämistä tai 80 §:n 2 momentissa säädetyn tehtävän antamista koskevan ilmoituksen,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *turvallisuuspalvelurikkomuksesta* sakkoon.

Turvallisuuspalvelurikkomuksesta tuomitaan myös:

1) se, joka laiminlyö 8 §:n 2 momentissa tai 33 §:n 2 momentissa säädetyn tapahtumailmoituksen säilyttämistä koskevan velvoitteen;

2) vastaava hoitaja, joka päättää ampuma-aseen, kaasusumuttimen ja teleskooppipatu-

kan kantamisesta vastoin 18 §:n 1 ja 2 momentin, 19 §:n 1 momentin tai 49 §:n säännöksiä tai koiran mukana pitämisestä vastoin 21 §:n säännöksiä;

3) se, joka toimii voimankäyttökouluttajana ilman voimassa olevaa 54 §:n mukaista hyväksyntää mainitussa pykälässä tarkoitettussa koulutuksessa tai asekouluttajana ilman voimassa olevaa 56 §:n mukaista hyväksyntää mainitussa pykälässä tarkoitettussa koulutuksessa; sekä

4) poliisimies, rajavartiomies taikka tullivalvontaa tai tullirikostutkintaa suorittava tullimies, joka 106 §:n vastaisesti osallistuu turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan toimintaan tai toimii turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan vastaavana hoitajana.

10 luku

Erinäiset säännökset

106 §

Kielto osallistua turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan toimintaan tai vartioimisliike- tai järjestyksenvalvojatoimintaan

Poliisimies, rajavartiomies taikka tullivalvontaa tai tullirikostutkintaa suorittava tullimies ei saa osallistua turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan toimintaan, kuulua turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan hallintoelimiin, olla turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan toimitusjohtajana, yhtiömiehenä, vastuunalaisena yhtiömiehenä tai vastaavana hoitajana eikä toimia vartijana tai järjestyksenvalvojana.

107 §

Ulkomaiset pätevyystodistukset

Poliisihallitus tai poliisilaitos voi luvan myöntämisen taikka hyväksymisen yhteydessä päättää, että 10 §:n 1 momentissa, 12 §:n 1 ja 2 momentissa, 18 §:n 2 ja 4 momentissa, 21 §:n 1 momentissa, 27 §:ssä, 28 §:n 4 momentissa, 35 §:n 1 momentissa, 49 §:n 2 ja 3 momentissa, 51 §:n 1 momentissa, 54 §:n 1 momentissa, 56 §:n 1 momen-

tissa, 58 §:n 1 momentissa, 61 §:n 1 momentissa, 71 §:n 1 ja 2 momentissa, 77 §:n 1 momentissa tai 79 §:n 1 momentissa säädettyjen vaatimusten täyttyminen voidaan osoittaa myös ulkomailla annetulla pätevyystodistuksella tai vastaavalla asiakirjalla. Vaatimusten täyttymiseen liittyvään menettelyyn sovelletaan ammattipätevyyden tunnustamisesta annettua lakia (1093/2007).

108 §

Suppea turvallisuus selvitys

Vastaavan hoitajan, voimankäyttökouluttajan, asekouluttajan, vartijan, järjestyksenvalvojakouluttajan ja järjestyksenvalvojan koulutuksen järjestäjällä ja turvasuojaajan tehtäviin valmentavan koulutuksen järjestäjällä on oikeus pyytää koulutukseen oppilaaksi tai opettajaksi hakeutuvasta turvallisuus selvityslaisissa (726/2014) tarkoitettu suppea turvallisuus selvitys.

109 §

Eräät lupa- ja valvontatehtävät

Poliisihallitus toimii rajat ylittävistä ammattimaisista eurokäteisen maantiekuljetuksista euroalueeseen kuuluvien jäsenvaltioiden välillä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1214/2011 tarkoitettuna lupaviranomaisena ja kansallisena yhteyspisteenä.

Poliisihallitus vastaa myös muista 1 momentissa mainitussa asetuksessa jäsenvaltiolle säädetyistä valvonta- ja rekisteritehtävistä.

110 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla annettuun päätökseen haetaan muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Tässä laissa tarkoitettu päätös luvan tai hyväksymisen peruuttamisesta pannaan valituksesta huolimatta täytäntöön, jollei valitusviranomainen sitä kiellä.

Poliisihallituksella on valitusoikeus hallinto-oikeuden päätöksestä.

111 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

1) lupien ja hyväksymisten hakemisessa noudatettavista menettelyistä, hakemusten sisällöstä, asioiden ratkaisemiseksi tarpeellisista selvityksistä sekä lupa- ja hyväksymispäätösten sisällöstä;

2) muutosilmoitusten, toimeksiantosopimusten, tapahtumailmoitusten, henkilöstötiedostojen, työvuorotiedostojen, toimintaohjeiden sekä vuosi-ilmoitusten sisällöstä; sekä

3) turvallisuusalan neuvottelukunnasta.

Sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

1) vastaavan hoitajan ja vartijan koulutuksen sisällöstä ja koulutuksen järjestäjistä;

2) voimankäytön kouluttajakoulutuksesta sekä asekouluttaja- ja kertauskoulutuksesta;

3) järjestyksenvalvojakoulutuksen ja järjestyksenvalvojakouluttajakoulutuksen järjestämisestä sekä koulutuksen sisällöstä, toteuttamisesta ja koulutukseen sisältyvien opetusaiheiden hyväksi lukemisesta;

4) vartijan asun merkeistä ja teksteistä sekä järjestyksenvalvojan tunnuksesta ja sen käyttämisestä;

5) vartijan ja järjestyksenvalvojan voimankäyttövälineiden ominaisuuksista ja niiden kantamisesta sekä 18 §:n 2 ja 4 momentissa ja 49 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua koulutuksista ja niiden järjestäjistä;

6) 42 §:n 2 momentissa tarkoitettua kiinniotetun säilöissäpidosta;

7) 46 §:ssä tarkoitettua tarkastuksen suorittamisesta sekä haltuun otettujen esineiden ja aineiden säilyttämisestä ja luovuttamisesta;

8) 52 §:n 2 momentissa tarkoitettua järjestyksenvalvojan asun merkeistä ja teksteistä; sekä

9) 109 §:ssä mainitussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa tarkoitettua

rajat ylittäviä eurokuljetuksia suorittavan arvokuljetusten turvahenkilöstön ammatillisesta peruskoulutuksesta.

Poliisihallitus vahvistaa tässä laissa tarkoitetuissa menettelyissä käytettävien lomakkeiden sekä vartijakortin, järjestyksenvalvojakortin ja turvasuojaajakortin kaavan sekä järjestyksenvalvojakoulutuksessa käytettävän koulutusaineiston. Poliisiammattikorkeakoulu vahvistaa vartioimis- ja järjestyksenvalvojatehtävissä käytettävän koiran tottelevaisuustarkastuksen vaatimukset.

112 §

Vastaavan hoitajan sijaiseen, väliaikaiseen vastaavaan hoitajaan sekä väliaikaiseen vartijaan sovellettavat säännökset

Mitä tässä laissa säädetään vastaavasta hoitajasta, koskee vastaavan hoitajan sijaista ja väliaikaista vastaavaa hoitajaa.

Mitä tässä laissa säädetään vartijasta, koskee väliaikaista vartijaa.

11 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

113 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2017.

Tällä lailla kumotaan yksityisistä turvallisuuspalveluista annettu laki (282/2002).

114 §

Turvallisuusalan elinkeinolupaa koskevat siirtymäsäännökset

Se, jolla tämän lain voimaan tullessa on tällä lailla kumotussa yksityisistä turvallisuuspalveluista annetussa laissa tarkoitettu vartioimisliikelupa, voi kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta Poliisihallitukselle tekemällään ilmoituksella ilmoittaa jatkavansa toimintaansa turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijana. Poliisihallitus myöntää

tällöin turvallisuusalan elinkeinoluvan vartioimisliikeluvan haltijalle maksutta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun vartioimisliikkeen vastaavaksi hoitajaksi ennen tämän lain voimaantuloa hyväksytty henkilö voi jatkaa 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan vastaavana hoitajana ilman eri ilmoitusta. Vastaavan hoitajan ei tällöin ole tehtävässä jatkaakseen suoritettava 77 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua koulutusta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna siirtymäaikana vartioimisliikeluvan haltijaan sovelletaan tämän lain 6 ja 7 luvun säännöksiä.

Vartioimisliikelupaa sekä vastaavaksi hoitajaksi hyväksymistä koskevaan asiaan, joka on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Vartioimisliikeluvan sijasta hakijalle myönnetään turvallisuusalan elinkeinolupa.

Sen, joka tämän lain voimaan tullessa voi ilman lupaa harjoittaa lain 24 §:ssä tarkoitettua lupaa edellyttävää järjestyksenvalvojatoimintaa tai 60 §:ssä tarkoitettua lupaa edellyttävää turvasuojaustoimintaa, on voidakseen jatkaa toimintaansa haettava turvallisuusalan elinkeinolupaa kahden vuoden kuluessa lain voimaantulosta. Järjestyksenvalvojatoiminnan tai turvasuojaustoiminnan harjoittaja saa tällöin jatkaa toimintaansa, kunnes luvan myöntämistä koskeva asia on ratkaistu.

115 §

Muut siirtymäsäännökset

Ennen tämän lain voimaantuloa annettu vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi, järjestyksenvalvojakouluttajaksi, voimankäyttökouluttajaksi tai turvasuojaajaksi hyväksyminen on ehtoineen ja rajoituksineen voimassa hyväksymisen voimassaoloajan. Aikaisemmin voimankäyttökouluttajaksi erityisen voimankäyttökoulutuksen ampuma-asetta koskevaan osioon ja ampumiskokeen toimeenpanijaksi hyväksytty henkilö voi toimia ennen lain voimaantuloa annetun hyväksymispäätöksen mukaisesti tässä laissa tarkoitettuna asekouluttajana.

Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi, järjestyksenvalvojakouluttajaksi, voimankäyttö-

kouluttajaksi tai turvasuojaajaksi hyväksymistä koskevaan asiaan, joka on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 21 päivänä elokuuta 2015

Tasavallan Presidentti
SAULI NIINISTÖ

Sisäministeri *Petteri Orpo*